БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

13 йил чиқиши

№ 164 (3392).

23 АВГУСТ СЕШАНБА 1966 ЙИЛ

Баҳоси 2 тийин.

РУМИНИЯ ХАЛҚИГА САМИМИЙ ИСТАКЛАР

КПСС Марказий Комитетининг Бош Секретари Л. И. Брежнев, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. В. Подгорний ва СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин Румыния Коммунистик Партияси Марказий Комитетининг Бош Секретари Николае Чаушескуга, Румыния Социалистик Республикаси давлат кенгашининг Раиси Киву Стойкага, Румыния Социалистик Республикаси Министрлар Советининг Раиси Ион Георге Маурерга табрикнома йўлладилар. Улар миллий байрам — Румыния фашистлар зулмидан озод қилинган куннинг 22 йиллиги муносабати билан Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми, ССР Иттифоқи Министрлар Совети, бутун совет халқи номидан қардош румин халқини самимий қутладилар.

Табрикномада бундай дейилади: румин халқи мамлакат озод қилинганидан кейин ўтган йиллар мобайнида Румыния Коммунистик партияси раҳбарлигида саноат ва қишлоқ хўжалигини ривожлантиришда, фан ва маданиятни юксалтиришда, республика меҳнаткашларининг моддий фаровонлигини оширишда катта муваффақиятларга эришди.

Совет ва румин халқлари ўртасидаги қардошларча дўстлик муносабатлари марксизм-ленинизм асосида ва социалистик интернационализм принциплари, Румыния Социалистик Республикаси билан Совет Иттифоқи манфаатлари йўлида тенг ҳуқуқлилик ва ўртоқларча ўзаро ёрдам, ер юзида социализм ва тинчлик йўлида социалистик мамлакатлар бирлигини янада мустаҳкамлаш негизида тинмай мустаҳкамланмоқда ва ривожланмоқда.

Совет кишилари румин халқининг самарали меҳнат натижаларидан, социалистик қурилишда у эришган ютуқлардан астойдил қувонмоқдалар.

(ТАСС).

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг пленуми тўғрисида ИНФОРМАЦИОН БИЛДИРИШ

22 августда Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитетининг IV пленуми очилди. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети пленумининг муҳокамасига қуйидаги масалалар киритилди:

1. КПСС XXIII съезди қарорлари муносабати билан қишлоқ маданиятини юксалтириш соҳасида республика партия ташкилотининг вазифалари.

2. Ўзбекистон ССРда чорвачиликнинг аҳволи ва чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш чоралари тўғрисида.

Пленумда биринчи масала юзасидан Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари Р. Н. Нишонов доклад қилди.

Музокараларда қуйидаги ўртоқлар сўзга чиқдилар: Андижон область партия комитетининг биринчи секретари А. ҲАЙДАРОВ, Тошкент область партия комитетининг секретари Ҳ. Р. МУСАХОНОВА, Қорақалпоғистон область партия комитетининг биринчи секретари К. КАМОЛОВ, Самарқанд область ижроия комитетининг раиси А. А. ХЎЖАЕВ, Сирдарё область партия комитетининг секретари М. УМБЕТОВ, Ленинград район партия комитетининг биринчи секретари У. САТТОРОВ, Ўзбекистон ССР маданият министри З. Р. РАҲИМБОБОЕВА, Хоразм область, Ҳазорасп районидаги Нариманов номли колхознинг раиси И. ДУСОВ, Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг биринчи секретари Р. Ҳ. АБДУЛЛАЕВА, Ўзбекистон ССР қишлоқ хўжалик министри Н. Ж. ХУДОЙБЕРДИЕВ. Бухоро область партия комитетининг секретари У. Х. КАМОЛОВ, Ўзбекистон ССР қишлоқ қурилиши министри Х. М. НОСИРОВ, Қашқадарё область ижроия комитетининг раиси И. ЖАЛИЛОВ, Сурхондарё область «Коммунизм» колхозининг раиси Б. ОМОНОВ, «Узглавбит» бошлиғи В. Ф. Барабаш, Ўзбекистон Касаба союзлари советининг секретари А. З. ЗАВЬЯЛОВ, Ўзбекистон ССР алоқа министри В. Й. ЙЎЛДОШЕВ.

Пленум ўз ишини давом эттирмоқда.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ IV ПЛЕНУМИ

КПСС XXIII СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИ МУНОСАБАТИ БИЛАН ҚИШЛОҚ МАДАНИЯТИНИ ЮКСАЛТИРИШ СОҲАСИДА РЕСПУБЛИКА ПАРТИЯ ТАШКИЛОТИНИНГ ВАЗИФАЛАРИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари Р. Н. НИШОНОВ доклади

Ўртоқлар!

Қишлоқ маданиятини юксалтириш тўғрисида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг ушбу пленуми муҳокамасига қўйилган масала ғоят муҳим аҳамиятга эгадир. Бу масала шаҳар билан қишлоқ ўртасидаги социал-иқтисодий ва маданий-маиший тафовутларни тугатиш юзасидан партиямизнинг программ вазифасини амалга ошириш билан маҳкам боғлангандир.

Қишлоққа маданиятнинг кириб бориши масаласига Владимир Ильич Ленин ғоят катта эътибор берар эди. У, ана шу вазифани коммунизм ғалабаси учун зарур бўлган замин яратишда энг муҳим проблема деб ҳисоблар эди. Партиямиз улуғ Ленин кўрсатмаларига амал қилиб, совет қишлоғини социалистик асосда ўзгартириш соҳасида катта иш қилди ва қилмоқда.

Қишлоқ хўжалигини юксалтириш, қишлоқ меҳнаткашларининг моддий фаровонлигини яхшилаш, уларнинг маданий савиясини ошириш масалалари ҳамиша партиямиз Марказий Комитетининг диққат марказида турибди, Марказий Комитет доимо ғамхўрлик қиладиган масалалардир. Партия XXIII съездининг ҳужжатларида, КПСС Марказий Комитети 1965 йил май Пленумларининг қарорларида бу ғамхўрлик айниқса зўр куч билан намоён бўлди. Ҳозирги вақтда қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини кескин юксалтириш, қишлоқ меҳнаткашларининг ўз меҳнат натижаларидан моддий манфаатдорлигини ошириш ҳамда қишлоқнинг иқтисодий ва маънавий ҳаётини янада ривожлантириш юзасидан бир қанча тадбирлар ишлаб чиқилди.

Совет ҳокимияти йилларида қишлоқларимиз қиёфаси, деҳқонлар меҳнатининг характери тубдан ўзгарди. Қишлоқ хўжалигида ишлаб чиқарувчи кучларнинг зўр бериб ривожланиши қишлоқ меҳнаткашининг саводхонлиги ва маданиятининг тинмай ошиб боришига ёрдам бермоқда. Бу соҳада эришилган ютуқлар нақадар ўлкан эканлигини республика мисолида ҳам кўриш мумкин. Қишлоқ хўжалигида энг қолоқ ишлаб чиқариш қуроли ишлатилган ва деҳқонлар тинкани қуритувчи оғир меҳнат қилиб, бир парча нон топган замонлар ҳақида ўзбек деҳқонларининг ёдида аччиқ хотираларгина қолди. Коммунистик партия, Совет ҳокимияти ва колхоз тузуми ўзбек деҳқонларини асрий муҳтожлик ва зулматдан бадавлат ва маданий ҳаётнинг кенг йўлига олиб чиқдилар.

Революцияга қадар ўзбек қишлоғида саводли кишилар бармоқ билан санарлик бўлса, эндиликда эса Ўзбекистон қишлоқларида олий ва ўрта малакали мутахассисларнинг катта бир армияси, шу жумладан, 8,5 минг агроном, қарийб 7 минг зоотехник ва ветеринария ходими, 6 минг инженер ва техник, 86 минг ўқитувчи, 20 мингдан кўпроқ врач ва ўрта даражадаги медицина ходими ҳамда халқ хўжалигининг бошқа кўпгина мутахассислари яшамоқда ва меҳнат қилмоқда. Қишлоқларимиз йил сайин обод бўлиб бормоқда, маданий-оқартув муассасалари ва коммунал-маиший объектларнинг кенг шохобчасига эга бўлган янги посёлкалар қурилмоқда.

Сўнгги йилларда Ўзбекистон партия ташкилоти меҳнаткашларнинг маданиятини ошириш ва турмушини яхшилаш юзасидан бир қанча чораларни амалга оширди, республикадаги бутун жамоатчиликнинг диққат эътиборини ана шу масалага қаратди. Шаҳар ва қишлоқларда ана шу соҳадаги ишларнинг аҳволи партия комитетларида ва меҳнаткашлар депутатларининг Советларида бир неча бор муҳокама қилинди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XIII пленуми аҳолининг турмуш маданиятини янада ошириш вазифаларини ҳал қилишда алоҳида ўрин тутди. Республика партия ташкилотлари пленум қарорларини бажара бориб, оммани ғоявий-сиёсий жиҳатдан тарбиялаш, уларнинг маданий савиясини ошириш ва меҳнаткашларнинг турмушини коммунистик асосда қайта қуриш ишини анча яхшиладилар.

Лекин бизда қишлоқ маданиятини юксалтириш юзасидан қилинган ишлар ана шу муҳим давлат вазифасини ҳал қилиш соҳасидаги катта ишнинг бошланғичидир, холос. Л. И. Брежнев ва А. Н. Косигин ўртоқларнинг КПСС XXIII съездида қилган докладларида, делегатлар сўзлаган нутқларда қишлоқда маданий қурилишни қатъий яхшилаш, қишлоқ меҳнаткашлари ўртасида ғоявий-сиёсий, маданий-оқартув ва спорт ишларини кучайтириш, улар учун яхши маданий-маиший шароитлар яратиб бериш зарурлиги қатъиян таъкидлаб ўтилди. Съезд партия ва совет органларига қишлоқ қурилишига бўлган муносабатни тубдан ўзгартириш, қишлоқда маданиятнинг моддий базасини мустаҳкамлаш учун бутун чораларни кўриш мажбуриятини юклади.

ҚИШЛОҚДА МАДАНИЙ ҚУРИЛИШНИ КЕНГ ҚУЛОЧ ЁЗДИРАЙЛИК

Қишлоқ хўжалигини ривожлантиришда, техникани тараққиёт эттириш негизида айниқса пахта етиштиришни кўпайтиришда республикамиз эришган катта муваффақиятлар сўнгги йилларда колхоз ва совхоз қишлоғининг ҳар томонлама гуллаб-яшнаши учун яхши иқтисодий замин яратиб берди. Эндиликда республиканинг барча районларида шинам уй-жойлари, электр, газ ва водопроводи, клуб, кутубхона, мактаб, кинотеатр, болалар муассасалари, спорт иншоотлари бўлган шаҳар типидаги поселкалар бор.

1961-1965 йиллар мобайнида район марказларида, колхоз ва совхоз поселкаларида 5 миллион 109 минг квадрат метр уй-жой қурилди, 190 километр узунликда газ шохобчалари барпо этилди, 141 совхоз ва 237 колхоз газ ёқилғиси билан ишлашга кўчирилди. Ҳозир қишлоқда 86 минг оила газдан фойдаланмоқда. Беш йил ичида юзлаб километр узунликда водопровод шохобчаси қурилди. Эндиликда 108 колхоз ва 120 совхоз водопровод билан таъминланган. Мактаблар, мактабгача болалар муассасалари, касалхоналар, клублар, кутубхоналар, спорт иншоотлари, савдо ва маиший хизмат корхоналарини қуриш суръатлари анча кучайтириб юборилди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XIII пленумидан кейин қишлоқда қурилиш ишлари айниқса кенг қулоч ёзди. Республиканинг барча областлари ва районлари қишлоқларни қайта қуриш ишини сезиларли даражада яхшиладилар, кўпгина мароқли ташаббуслар пайдо бўлди.

Масалан, Фарғона областининг колхоз ва совхозларида қисқа вақт ичида 10 мингдан кўпроқ типовой уй-жойлар, 490 километр узунликда водопровод ва 107 километр узунликда канализация шохобчалари қурилди. 26 минг квартира газ билан таъминланди ва 120 минг квартира электрлаштирилди, 26 ҳаммом қурилди. Самарқанд областида кейинги 3 йил ичида 27 клуб, 70 кутубхона қурилди. Қорақалпоғистон АССРда шу вақт ичида 30 кинотеатр қад кўтарди. Сирдарё областида 130 стадион барпо этилди. Андижон областида 22 минг ўринли мактаблар ва 4 минг ўринли мактабгача тарбия болалар муассасалари қурилди, Тошкент областида эса 130 та савдо ва маиший хизмат корхонаси очилди.

Республиканинг кўпгина колхоз ва совхозлари аҳоли яшайдиган пунктларни интенсив, комплекс тарзда қурмоқдалар. Мирзачўлда, Қарши ва Шеробод даштларидаги совхозларда, Марказий Фарғонада ва Амударё этакларида қурилган шаҳар типидаги поселкалар кишини қувонтиради. Мирзачўлдаги 17-совхоз ва 18-совхоз поселкасининг тажриба тариқасидаги қурилишлари бу соҳада айниқса диққатга сазовордир. Ҳаммаёқ обод ва кўкаламзор бўлиши, умумий қурилиш ва пардозлаш ишларининг юқори сифатли бўлиши, уйларнинг олд томони ва интерьерларини пардозлаш вақтида турли рангларнинг тўғри қўлланилиши совхоз поселкаларининг ҳуснига-ҳусн қўшмоқда ва аҳоли учун қулайликлар яратиб бермоқда.

Шу билан бир қаторда айтиш керакки, республиканинг бир қанча районларида уй-жой ва коммунал қурилиш суръатлари ғоят пастдир. Аҳоли яшайдиган кўпгина пунктлар ҳали ҳам ноoбод, кўримсиз, қишлоқ меҳнаткашларининг кўпчилик уй-жойлари уларнинг моддий аҳволига мос келмайди. Хоразм, Бухоро, Қашқадарё сингари баъзи областларда ва Қорақалпоғистон автоном республикасида аҳоли яшайдиган пунктлар ниҳоят даражада тарқоқдир.

Бир қанча жойларда қурилиш ишлари яхши ўйланмай, плансиз олиб борилмоқда. Республика Госстройи, Қишлоқ хўжалик министрлиги, лойиҳа институтлари перспектив поселкалар рўйхатини ва бу поселкаларни бош планлар билан таъминлаш навбатини ҳозиргача аниқ белгилаб олмаганлар. Госстрой қишлоқларни қуришга бўлган ўз муносабатини ўзгартириб, лойиҳа институтларини аниқ ихтисослаштириши ва қишлоқ аҳолиси яшайдиган пунктларни планлаштириш ва лойиҳалашни тубдан яхшилаш чораларини кўриши лозим.

Қишлоқда қуриладиган уй-жой биноларининг типовой лойиҳаларини ишлаб чиқишда ҳам кўпгина камчиликлар бор. Ҳозирги вақтда бир лойиҳанинг ўзи ҳамма областларга тавсия этилмоқда, бунда ана шу областларнинг ўзига хос хусусиятлари, иқлим шароитлари ва қишлоқ меҳнаткашларининг оила состави ҳисобга олинмайди. Уй-жойлар типовой лойиҳаларининг кенг турини ишлаб чиқиш ва шу мақсадда махсус конкурс эълон қилиш мақсадга мувофиқ иш бўлур эди. Қишлоқлар учун архитектор ва бинокор кадрлар тайёрлаш тўғрисида ҳам жиддий ўйлаб кўриш керак. Бизнинг фикримизча, районлараро ва район бинокорлик билим юртларига эга бўлиш зарурдир.

(Давоми иккинчи бетда).

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛТИНЧИ ЧАҚИРИҚ ОЛИЙ СОВЕТИ ДЕПУТАТЛАРИ ДИҚҚАТИГА

Ўзбекистон ССР Олий Советининг саккизинчи сессияси 24 август эрталаб соат 10 да Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг мажлислар залида очилади. Депутатлар соат 9 дан рўйхатга олинади.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ОҚСОҚОЛЛАР КЕНГАШИНИНГ МАЖЛИСИ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети оқсоқоллар кенгашининг мажлиси 24 август эрталаб соат 9-30 минутда Ўзбекистон Компартиясининг мажлислар залида очилади.

БАЙРОҚЛИ КОЛЛЕКТИВ

Тошкент гўшт комбинати ишчилари шу кунларда меҳнат суръатини тобора жадаллаштиришаяпти. Шаҳарликларга мўл-кўл муҳим озиқ-овқат маҳсулоти етказиб бериш йўлида тиним билмаётирлар. Социалистик мусобақани қизитиб, меҳнат муваффақиятларини тобора кўпайтиришаяпти. Ойлик ишлаб чиқариш топшириқларини муттасил ортиғи билан адо этмоқдалар.

Айниқса, коллектив шу йилнинг иккинчи кварталида баракали меҳнат қилди. Мавжуд имкониятлардан унумли фойдаланиш туфайли квартал ишлаб чиқариш топшириғини барча техника иқтисодий кўрсаткичлар бўйича зиёдаси билан адо этди ва республика озиқ-овқат саноати корхоналари меҳнаткашлари ўртасидаги мусобақанинг ғолиби бўлди. Натижада, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва Узсовпрофнинг кўчма Қизил байроғини олишга сазовор бўлдилар. Комбинат ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчиларининг баракали ишини тақдирлаш учун 8750 сўмлик пул мукофоти берилди. Коллектив Чилонзор район партия комитети ва ижроия комитетининг ҳам кўчма Қизил байроғини олишга муваффақ бўлган эди.

Ишчилар қўлга киритилган бу ютуқни янада мустаҳкамлаш учун фидокорона меҳнат қилишаяпти. Етти ойлик топшириқ анча орттириб адо этилди. Ялпи маҳсулот тайёрлаш топшириғи 113 процент қилиб бажарилди. Гўшт белгиланганига қараганда 3 процент, колбаса маҳсулотлари 13 процент кўп тайёрланди.

Я. МОРДУХАЕВ.

КОМСОМОЛ РАҲБАРЛАРИ СЕМИНАРИ

Янги Тошкентни бунёд этаётган қурувчиларнинг кўпчилиги комсомол-ёшлар. «Главташкентстрой» комсомол комитети ёшлар ўртасида сиёсий-тарбиявий ишларни яхшилашга қаратилган бир қанча ташкилий тадбирларни кўрмоқда.

Яқинда комсомол комитети бошланғич комсомол ташкилотларининг секретарлари ва пропагандистлар учун семинар ташкил этди. Семинарда «Комсомол сиёсий маорифи шохобчаларида янги ўқув йилига тайёргарлик» ва «Комсомол-ёшлар бригадалари ўртасида социалистик мусобақани яхшилаш» масалалари муҳокама қилинди.

— Ҳар ойда бир марта ана шундай семинар ўтказишни планлаштирдик, — деди «Главташкентстрой» комсомол комитетининг секретари ўртоқ Э. Камолов.

Семинарда бошланғич партия ташкилотларининг секретарлари ва ёш пропагандистлар ўз тажрибаларини ўртоқлашдилар.

Оққўрғон районидаги Димитров номли колхоз қишлоқларининг жамоли бугун ўзгача. Сўнгги 3—4 йил ичида бу колхозда кўплаб янги уй-жойлар, маданий-маиший бинолар қурилди. Қишлоқ йўллари кенг ва равон. Колхозчилар тўқ ва фаровон турмуш кечирмоқдалар. Суратда: Димитров номли колхоз марказининг бугунги қиёфаси.

А. Абалян фотоси.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ IV ПЛЕНУМИ

КПСС XXIII СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИ МУНОСАБАТИ БИЛАН ҚИШЛОҚ МАДАНИЯТИНИ ЮКСАЛТИРИШ СОҲАСИДА РЕСПУБЛИКА ПАРТИЯ ТАШКИЛОТИНИНГ ВАЗИФАЛАРИ

(Боши биринчи бетда)

Кўпгина партия ва совет органлари қишлоқда қурилишнинг аҳволини чуқур таҳлил қилмайдилар. қурилишлар орқада қолишининг асосий сабабларини очиб ташламайдилар, уй-жой, маданий-маиший объектлар қуриш планларининг барбод бўлиш, қурилиш ишларининг паст сифатли бўлиш ва қурилиш бош планларидан четга чиқиш фактларига тоқат қилиб турадилар.

Қишлоқ қурилишининг анча қисми кустар усулида, деярли қўл билан олиб борилаётганлигини нормал ҳол деб ҳисоблаб бўлмайди. Бу эса қурилиш муддатларининг чўзилиб кетишига ва сифатининг ёмонлашувига олиб келмоқда, ишлар қийматининг ошиб кетишига сабаб бўлмоқда. Қишлоқ қурилишини замонавий индустриал негизда олиб боришга тезроқ кўчириш лозим.

Республикада Қишлоқ қурилиши министрлиги тузилди. Бу министрлик қишлоқдаги барча ишларни амалга оширмоқда. Бироқ ана шу министрликнинг қурилиш трестлари ҳамма жойда ҳали тузилгани йўқ. Бухоро, Хоразм, Қашқадарё ва Сирдарё областларида шундай трестлар йўқ. Бу трестларни ташкил қилишни тезлаштириш, қишлоқ қурилиш ташкилотларининг ишлаб чиқариш базасини жиддий суратда мустаҳкамлаш, механизациялашган кўчма колонналарни кўпроқ тузиш лозим. Бундай колонналар ўзларини тўла оқлади.

Янги беш йилликда, КПСС XXIII съездининг Директиваларига мувофиқ, қишлоқда уй-жой ва коммунал қурилишини янада ривожлантиришга катта эътибор берилади. Ана шу мақсадлар учун ажратиладиган давлат капитал маблағларини бундан аввалги беш йилдагига нисбатан уч бараварлан зиёд кўпайтириш планлаштирилмоқда. Вазифа шуки, ана шу маблағлардан оқилона фойдаланиш, қишлоқда қурилиш ишларининг суръатини ошириш керак.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XIII пленуми 1970 йилгача хутор системасини тугатиш, қишлоқлардаги аҳоли яшайдиган барча пунктларни қайта қуришни тугаллаш, водопроводи, канализацияси, электри, газн, радио ва телевидениеси бўлган, зарур маданий-маиший муассасалари, чиройли кўчалари ва парклари бўлган шаҳар типидаги замонавий посёлкаларни ҳамма жойда барпо этиш вазифасини қўйди. Бу эса қишлоқларимизнинг юксак маданияти учун курашда республика партия ташкилотининг бош йўлидир. Республикадаги район марказларини қуриш, ободонлаштириш ишига ҳам жиддий эътибор бериш керак.

Коммунал қурилишни ривожлантириш соҳасида ғоят кўп иш қилишимиз лозим. Қурилиш планлари, масалан, водопровод шохобчаларини қуриш планлари йилдан-йилга бажарилмаётганлиги, ана шу мақсадлар учун ажратилаётган маблағлар эса ўзлаштирилмаётганлигига бундан буён тоқат қилиб тура олмаймиз. Биз шунга эришишимиз керакки, шу беш йиллик мобайнида колхоз ва совхозларнинг ҳаммаси водопровод суви билан таъминлансин.

Қишлоқ жойларида ҳаммом ва кирхоналар қуриш иши ҳам тамомила қониқарсиз ҳолдадир. 1961-1965 йиллар мобайнида қишлоқда атиги 270 ҳаммом қурилди. Ваҳолонки, бир-икки йил ичида аҳоли яшайдиган барча йирик ва ўрта даражадаги пунктларда ҳаммом қуриш учун бизда ҳамма имкониятлар бор.

Қишлоқларни газ билан таъминлаш янги беш йилликдаги муҳим вазифалардан биридир. Шу мақсадлар учун 244 миллион сўм ёки аввалги беш йилдагига нисбатан ўн баравар кўп маблағ ажратилмоқда. Қишлоқларда 750 минг квартирани газ билан таъминлаш кўзда тутилади.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва республика Министрлар Совети ўзларининг бир қанча қарорларида республика аҳолисига коммунал-маиший хизмат кўрсатишни тубдан яхшилаш юзасидан конкрет тадбирларни белгилаб бердилар. Область ва район партия комитетлари, министрликлар ва идоралар, меҳнаткашлар депутатларининг маҳаллий Советлари ана шу қарорларнинг бажарилиши устидан қаттиқ контрол ўрнатишлари ва белгиланган тадбирларнинг ҳаммаси муваффақиятли амалга оширилишини таъминлашлари лозим.

Қишлоқ маданияти кўп жиҳатдан қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариши ва қишлоқ меҳнаткашлари турмушининг электрлаштирилиши даражаси билан белгиланади. Бу соҳада анча иш қилинганлигига қарамай, 90 колхоз ва 20 совхоз, аҳоли яшайдиган юзлаб пунктлар ҳозиргача электрлаштирилмаган. Бу беш йилликда аввалги беш йилдагига нисбатан қишлоқларни электрлаштириш учун капитал маблағ ажратиш ҳажмини 2.3 баравар кўпайтириш кўзда тутилади. Бу эса республикадаги барча колхоз ва совхозларни электрлаштириш соҳасидаги асосий ишларни 1970 йилгача тугаллаш ва қишлоқ меҳнаткашларининг деярли барча хонадонларини электр энергияси билан таъминлаш имконини беради.

Сўнгги йилларда бизда йўл қурилишига катта эътибор берила бошланди. Ҳозирги вақтда колхозларнинг 84 проценти ва совхозларнинг 75 проценти магистрал йўлларга чиқа оладилар.

Хоразм, Самарқанд областлари ва Қорақалпоғистон АССР партия, совет ва хўжалик органлари йўл қурилиши билан яхши шуғулланмоқдалар. Бу ерда йўл қурилиши умумхалқ иши бўлиб қолди. Бироқ бу соҳада жиддий камчиликларимиз ҳам бор. Республиканинг кўпчилик колхоз ва совхозларида яхши ички йўллар йўқ. Яқин вақт ичида республиканинг барча районлари, барча қишлоқлари, барча хўжаликларини яхши, юқори сифатли йўллар билан таъминлаш лозим. Йўлларни қурибгина қолмай, шу билан бирга уларни обод қилиб, кўкаламзор қилиш лозим. Бухоро областида бу соҳада яхши ишлар кенг кўламда қилина бошланди.

Қишлоқлардаги аҳоли яшайдиган пунктлар ўртасида телефон ва почта-телеграф алоқасини ташкил қилиш ишини тубдан яхшилаш талаб қилинади. Почта алоқаси ҳам яхши эмас. Шу беш йилликда алоқа воситаларини ривожлантириш учун аввалги беш йилдагига нисбатан қарийб саккиз баравар кўп маблағ ажратилади. Алоқа министрлиги қишлоқда алоқа воситаларини ривожлантиришга бўлган ўз муносабатини кескин ўзгартириб, ажратилган ана шу маблағларнинг тўлиқ ва самарали ўзлаштирилишини таъминлаши лозим.

ҚИШЛОҚ МЕҲНАТКАШЛАРИГА САВДО ВА МАИШИЙ ХИЗМАТ КЎРСАТИШНИ БУТУН ЧОРАЛАР БИЛАН ЯХШИЛАЙЛИК

Савдо ва маиший хизмат кўрсатишни уюштириш қишлоқ аҳолисининг турмуш шароитини яхшилашнинг энг муҳим проблемаларидан биридир. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XIII пленумидан кейин ўтган вақт ичидагина қишлоқ жойларида 1200 дан кўпроқ магазин, 300 ошхона, чойхона ва кафе, 45 новвойхона, 130 маиший комбинат ва неча минглаб ҳар хил ательелар очилди.

Бироқ қишлоқда савдо-сотиқни ташкил қилиш соҳасида ҳали катта камчиликлар бор. Кўпинча бу ерга моллар аҳолининг талабини ҳисобга олмай ташиб келтирилади, қишлоқ магазинларида баъзан энг зарур моллар ҳам топилмайди.

Шуни ҳам айтиш керакки, бир қанча жойларда қишлоқ аҳолисининг талабларини ўрганиш билан яхши шуғулланмайдилар, рўзғорда ишлатиладиган кўпгина замонавий буюмларга кишиларда иштиёқ туғдирмайдилар. Харидорларга маданий хизмат кўрсатишни яхшилаш соҳасида ҳам кўп иш қилиш керак.

Умумий овқатланиш ва нон ёпишни бутун чоралар билан ривожлантириш матлубот кооперациясининг асосий вазифаларидан биридир. Кооператив ташкилотлари ошхона, чойхона, кафелар ва новвойхоналар ишидаги мавжуд камчиликларни тезда бартараф этиб, уларнинг ишини такомиллаштиришлари, ишлаб чиқарилаётган маҳсулот сифатини яхшилашлари, маҳсулот турларини кўпайтиришлари лозим. Савдо ишига янги кучларни, ёшларимизни, айниқса қизларни жалб этиш, уларда савдо-сотиққа муҳаббат, иштиёқ туғдириш керак.

Республикада маиший хизмат кўрсатиш бирмунча яхшиланди. Кейинги беш йил ичида қишлоқ аҳолисига хизмат кўрсатишнинг саноат турлари ҳажми етти баравар ортди. Аммо эришилган даража ўсган талабларга ҳали ҳам жавоб бермайди. 73 колхоз ва 36 совхозда стационар, маиший корхоналар ҳозирча йўқ, сайёр бригадалар аҳолига мунтазам хизмат кўрсатмаётир.

Айрим маҳаллий Советлар, кўпгина колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари маиший хизмат кўрсатиш ишига яхши эътибор бермайдилар, баъзан ҳатто маиший хизмат корхоналарини очиш учун бинолар ҳам ажратмайдилар. Маиший хизмат кўрсатиш бош бошқармаси эса бундай аҳволга тоқат қилиб келмоқда ва бу масалаларни принципиал кўтариб чиқмаётир.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети шу йил май ойида «Республикада аҳолига маиший хизмат кўрсатишни тубдан яхшилаш тадбирлари тўғрисида» махсус қарор қабул қилдилар. Бу қарорда 1966-1970 йилларга мўлжалланган конкрет топшириқлар белгилаб берилди ва маиший хизмат кўрсатишни яна ҳам тез ривожлантириш юзасидан амалий тадбирлар ишлаб чиқилди. Ана шу қарорнинг бажарилиши устидан қаттиқ контроль ўрнатиш зарур.

Қишлоқ аҳолисига медицина хизматини кўрсатиш соҳасида кейинги йилларда кўп иш қилинди. Ўтган беш йил ичида қишлоқ жойларида 7 минг ўринли касалхона қурилди, олий ва ўрта малакали медицина ходимлари 5 минг кишига кўпайди. Қишлоқ аҳолиси ўртасида санитария пропагандаси сезиларли даражада яхшиланди. Лекин қишлоқда даволаш-профилактика ишида ҳали кўпгина камчиликлар бор. Кўпгина медицина ходимлари одамлар турмушининг санитария-гигиена ҳолатини яхшилашга ҳали суст таъсир кўрсатмоқдалар. Партия ва совет органлари, соғлиқни сақлаш муассасалари қишлоқ меҳнаткашларига медицина хизмати кўрсатишни қатъий равишда яхшилашлари, уларнинг турмушига юксак санитария-гигиена маданиятини тинмай сингдиришлари, қишлоқда медицина муассасаларини ривожлантириш беш йиллик планининг сўзсиз бажарилишини таъминлашлари лозим. Шу беш йилликда бу мақсадлар учун фақат давлат ҳисобидан ажратиладиган маблағлар эса беш баравар ошади.

ҚИШЛОҚДА МАДАНИЙ-ОҚАРТУВ ИШИНИ ЗАМОНАВИЙ ВАЗИФАЛАР ДАРАЖАСИГА КЎТАРАЙЛИК

КПСС XXIII съезди қишлоқда ғоявий-сиёсий ва маданий-оқартув ишларини кучайтириш ғоят муҳим эканлигини таъкидлади. Қишлоқда оқартув иши программаси, В. И. Ленин кўрсатиб ўтганидек, уч асосий қисмдан — коммунистик пропагандадан, қишлоқ хўжалик меҳнаткашларининг умумий таълим ва умумий маданий савиясини оширишдан, агрономия таълими беришдан иборат.

Хўжалик ва маданий қурилишнинг буюк вазифалари оммани тарбиялашдаги ана шу формалар ва воситаларнинг ҳаммасини янада такомиллаштиришни, уларнинг мазмунини жиддий равишда яхшилашни талаб этади.

Қишлоқ маданиятини юксалтириш вазифаларини амалга оширишда умумий таълим мактаблари катта роль ўйнайди. Ҳозирги вақтда республика қишлоқларида 5.800 дан ортиқ мактаб бўлиб, буларда 1 миллион 570 минг ўқувчи бор. Кечки мактабларда шуғулланаётган қишлоқ ёшлари сони йил сайин кўпаймоқда, мактабларнинг моддий базаси кенгайиб, мустаҳкамланиб бормоқда. Ўтган етти йиллик даврида қишлоқларда 515 минг ўринли мактаб биноси қурилиб, фойдаланиш учун топширилди.

Қишлоқ мактаблари янги ўқитувчилар билан тобора кўп таъминланмоқда. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва республика Министрлар Совети кейинги вақтларда педагог кадрлар тайёрловчи ўқув юртлари шохобчаларини кенгайтириш соҳасида бир қатор конкрет тадбирларни кўрдилар. Андижонда, Сирдарё ва Термизда педагогика институтлари очилди, неча ўнлаб янги педагогика техникумлари ва билим юртлари ташкил этилди. 1.000 дан ортиқ киши ўқиш учун Россия Федерацияси ва Украинадаги педагогика олий ўқув-юртларига юборилди.

Лекин шундай бўлса ҳам қишлоқда халқ маорифини уюштиришда мавжуд бўлган катта камчиликлардан кўз юмиш ярамайди. Кўпгина областларда қишлоқ мактаблари шохобчаларини кенгайтириш юзасидан халқ хўжалик планларида белгиланган тадбирларнинг бажарилиши таъминланмаётир.

Бир қанча қишлоқларда мактаб ёшидаги болаларни ҳисобга олиш иши сира ҳам кўнгилдагидек эмас. Таълим-тарбия иши даражаси ҳали ҳам паст бўлиб, ўқувчилар фан асосларидан чуқур ва пухта билим олмаётирлар. Дарсларни ўзлаштиролмаётган ва бир синфда икки йиллаб қолаётган болалар сонининг кўплиги бизни ташвишлантирмай қололмайди.

Бундай аҳволнинг рўй беришига кўпинча сабаб шуки, мактаблар етарли миқдорда малакали педагоглар билан таъминланмаган, ишлаб турган ўқитувчилар олдига эса болаларни ўқитиш сифати учун лозим даражада талаб қўйилмаётир.

Республиканинг бир қанча областларидаги ўқувчилар узоқ вақт мобайнида қишлоқ хўжалик ишларига жалб этилаётганлиги ҳам уларнинг фанларни яхши ўзлаштиришига салбий таъсир кўрсатмоқда. Ана шундай ярамас практикага барҳам бериш пайти келди.

Қишлоқ ёшларининг ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда ўқитиш масаласига алоҳида тўхталиб ўтмоқчиман. Қишлоқ маданиятини юксалтиришда катта аҳамиятга эга бўлган бу муҳим ишда муайян муваффақиятлар қўлга киритилди. Ўтган 5 йил ичида ўқувчилар сони 20 мингдан 46 минг кишигача ёки 2,2 баравар кўпайди. 1961—1965 йиллар мобайнидагина қишлоқ ёшлари учун очилган ўрта мактабларни 48 минг киши тамомлаб чиқди.

Аммо тегишли маълумотга эга бўлмаган ёшлар анча кўплигига қарамай, қишлоқ ёшларини мактабларга жалб этиш плани йил сайин бажарилмай қолмоқда.

Республика Маориф министрлиги ва унинг жойлардаги органлари ўқувчиларни тарбиялаш ва ўқитиш сифати учун мактаб директорлари, ўқитувчилар ва халқ маорифининг бошқа ходимларига нисбатан талабчанликни оширишлари лозим. Қишлоқда халқ маорифини ривожлантириш масалалари доим партия, совет, касаба союз, комсомол ташкилотларининг, министрликлар, бошқармаларнинг, колхоз ва совхоз раҳбарларининг диққат-марказида туриши керак.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва республика Министрлар Совети республикада халқ маорифини янада ривожлантиришга жуда катта аҳамият бериб, яқинда кенг қарор қабул қилдилар. Бу масала Ўзбекистон ССР Олий Советн сессиясининг муҳокамасига киритилди.

Қишлоқда мактабгача тарбия муассасалари шохобчаларини ривожлантиришга алоҳида эътибор бермоғимиз лозим. Мактабгача тарбия муассасалари шохобчаларини бутун чоралар билан кенгайтириш, болалар боғча ва яслиларини кўпроқ қуриш керак.

Маданият муассасалари қишлоқ меҳнаткашларида илмий дунё қарашни шакллантириш ва уларни коммунистик руҳда тарбиялашда муҳим роль ўйнайди. Ҳозирги вақтда республиканинг қишлоқ жойларида 2.730 клуб, маданият уйлари ва саройлари, 2.820 кино установка, 4.009 дан ортиқ оммавий кутубхона бор. Маданият муассасаларининг кўпи жамоатчи активлардан иборат катта бир кучга таяниб, қишлоқ меҳнаткашлари ўртасида оммавий-сиёсий ва маданий-оқартув ишларини мазмунли қилиб уюштирмоқдалар.

Лекин, афсуски, хўжаликлар, маҳаллий партия ва совет органлари раҳбарларининг ҳаммаси ҳам колхоз ва совхоз ишлаб чиқаришини янада юксалтириш ва қишлоқ меҳнаткашларининг ғоявий маданий савиясини ошириш учун қишлоқдаги маданий-оқартув ишини кучайтириш ғоят муҳим эканлигини яхши тушуниб олганлар, деб бўлмайди.

Республикадаги 238 колхоз ва 84 совхозда шу вақтгача клуб ташкил этилган эмас. Шу билан бирга маданий-оқартув муассасалари биноларини қуриш планлари йил сайин бажарилмай қолмоқда.

Кино, театрлар қурилишида ҳам худди шундай аҳволни кўрамиз. Кўп хўжаликларда кино фильмлар кўрсатиш учун ёзлик майдонлар ҳам йўқ. Ваҳолонки, бу иш учун кўп маблағ сарфлаш талаб қилинмайди.

Колхоз ва совхозларнинг кўпчилигида клублар, кутубхоналар, киноустановкалар асосан марказий усадьбаларда ва энг йирик қишлоқларда жойлаштирилганлигини ҳам айтиб ўтиш керак. Аҳоли яшайдиган кичик пунктларнинг кўпида маданий-оқартув муассасалари йўқ. Маълумки, ҳар бир қишлоқда янги маданият муассасаларини қуриш учун кўп маблағ ва вақт талаб этилади. Лекин лоақал яхши типовой дала шийпонларини қуриш ва уларни оммавий-сиёсий ҳамда маданий оқартув ишлари ўчоқларига айлантириш мумкин-ку. Ҳамма жойда ҳам шундай қилинаётир деб бўлмайди.

Шу билан бирга мавжуд маданий-оқартув муассасаларининг фаолиятини тубдан яхшилашимиз керак.

Бизда китобхонлар билан оммавий ишни мутлақо уюштирмаётган, меҳнаткашларнинг кенг табақалари орасида китобни пропаганда қилмаётган кутубхоналар оз эмас, кўпгина кутубхоналарнинг китоб фондлари ҳам жуда оз.

Кўпгина колхоз ва совхоз клублари ишламаётир, уларда кинофильмлар кўрсатишдан ташқари ҳеч қандай иш олиб борилмаяпти, дейиш мумкин. Баъзи клубларнинг қиёфаси ҳам кишини ўзига жазб этмайди.

Бундай аҳволга ҳам ортиқ тоқат қилиб бўлмайди. Партиямиз Марказий Комитетининг ҳужжатларида бир неча бор таъкидлаб ўтилганидек, клублар, кутубхоналар ва кинотеатрлар қишлоқларимизнинг маданиятини юксалтиришда, кишиларни юксак коммунистик ахлоқ руҳида тарбиялашда партия ташкилотларининг таянч пунктлари бўлиб қолиши керак.

Ҳар қандай ишда бўлгани каби, маданий оқартув муассасаларининг фаолиятида ҳам кадрлар муваффақият қозонишни таъминлайди. Ваҳолонки, маданий-оқартув ходимларини тайёрлаш, танлаш, жой-жойига қўйиш ва тарбиялашда жиддий камчиликлар бор. Тегишинча тайёргарлиги ва бу иш учун қобилияти бўлмаган тасодифий кишилар кўпинча клубларга, кутубхоналарга ва бошқа маданий муассасаларга юборилади.

Зарур билими, маданий савияси ва фикр доираси юксак даражада бўлган мутахассисларгина қишлоқ меҳнаткашларининг умумий маданий ва сиёсий савиясини ошириш ишлари билан шуғулланишлари лозим.

Бизда маданий оқартув ишлари билан шуғулланувчи мутахассис кадрларга эҳтиёж катта. Аммо бундай кадрлар тайёрланадиган мавжуд ўқув юртлари — Тошкент педагогика институтининг кутубхона факультети, Тошкентдаги маданий оқартув техникуми ва бу йил Наманганда очиладиган маданий оқартув техникуми ана шу эҳтиёжни сира ҳам қоплай олмайди. Бу масалаларни кенгроқ кўламда ҳал этиш зарур.

Қишлоқ интеллигенцияси қишлоқнинг маданиятини юксалтиришда муҳим роль ўйнаши лозим. Ҳозирги вақтда ҳар бир колхоз, ҳар бир совхозда олий ва ўрта маълумотли камида 100-150 киши — инженерлар, техниклар, агрономлар, ўқитувчилар ва врачлар бор. Меҳнаткашлар ўртасида олиб бориладиган сиёсий тарбия ишида бевосита қатнашиш, қишлоқда маданиятни актив тарғиб этиш уларнинг бурчидир.

Афсуски, қишлоқ интеллигенциясининг кўп вакиллари меҳнаткашларнинг кенг табақалари орасида олиб борилаётган оқартув ишларидан ҳали ҳам четда турибдилар. Масалан, «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхозининг иккинчи бўлимида интеллигентлар кўп. Бу бўлимда шу йилнинг бошидан буён ишчилар ва хизматчилар учун атиги бир марта лекция ўқилган, бу лекция ҳам бошқа жойдан келган лектор томонидан ўқилган.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XIII пленумидан кейин қишлоқларимизда маданий турмуш халқ университетларини вужудга келтириш соҳасидаги муҳим ҳаракат бошланиб кетди. Аммо республикамизнинг 240 колхоз ва совхозидагина шундай халқ университетлари бор. Бундан ташқари бу университетлардан кўпининг ишини жиддий суратда яхши йўлга қўйиш керак.

Қишлоқларда «Бахт» уйларини ташкил этиш соҳасидаги ишларнинг кенг кўламда олиб борилаётганлиги диққат-эътиборга лойиқдир. «Бахт» уйлари кўп жойларда янги одат, расмларни ва граждалик маросимларини меҳнаткашларнинг турмушига жорий қилиш ишларининг энг яхши формаларидан бири сифатида ҳаммага манзур бўлди.

Республика Маданият министрлиги Сирдарё областидан ўрнак олиб, область ва район партия ташкилотлари ҳамда совет органлари билан биргаликда ҳозир маданий оқартув муассасаларини шу беш йилликда ҳар бир область, район, ҳар бир хўжаликни кўзда тутиб, қишлоқларда қай тарзда жойлаштириш масаласини ҳал этмоқда. Шу мақсадда махсус схема- харитaлар тузилмоқда. Маданий оқартув ходимлари ҳамма жойда аттестациядан ўтказилди, маданий муассасаларни паспортлаштиришга киришилди. Бу чора шубҳасиз ижобий натижалар беради.

Эндиликда бутун гап шундаки, Маданият министрлиги ва унинг жойлардаги органлари жамоат ташкилотлари билан биргаликда қишлоқлардаги барча маданий оқартув муассасаларининг ишини чуқур мазмунли қилиш устида конкрет иш олиб боришлари, бу муассасаларнинг фаолиятини юксак даражага кўтаришлари керак.

Кейинги вақтларда республикадаги баъзи илғор колхоз ва совхозларда меҳнат ва революцион шуҳрат музейлари ташкил этилди. Хўжаликнинг ривожланиш тарихини, унинг энг яхши кишиларини, революция ва меҳнат ветеранларини, коллективнинг ҳозирги шонли ишларини тасвирловчи материаллар шу музейларга қўйилмоқда. Бу — қимматли ташаббусдир. Бу ташаббусни ҳар томонлама қўллаб- қувватлаш ва ёйиш керак.

Маданият ва истироҳат боғлари маданий-оқартув ишида, меҳнаткашларнинг дам олишини уюштиришда муҳим ўрин тутади. Аммо қишлоқ жойларда маданият ва истироҳат боғлари ҳали кам. Биз бунда колхоз ва совхозлар тўғрисида гапириб ҳам турмаймиз, ҳатто баъзи район марказларида ҳам бундай боғлар йўқ, маданият ва истироҳат боғлари очилган жойларда ҳам улар яхши жиҳозланмаган, уларнинг асбоб-ускуналари етарли эмас ва кўпчилигида оммавий иш олиб борилмаётир.

Маҳаллий партия, совет органлари, хўжаликларнинг раҳбарлари аҳоли яшайдиган ҳамма жойларда маданият ва истироҳат боғларини вужудга келтириш тўғрисида ва уларда чуқур мазмунли иш олиб бориш ҳақида кўпроқ ғамхўрлик қилишлари лозим.

Физкультура ва спорт — қишлоқдаги маданий ишларнинг таркибий қисмидир. Лекин шундай бўлса ҳам айрим партия ва комсомол ташкилотлари, хўжалик раҳбарлари ана шу муҳим масалага эътибор бермаяптилар, тўғрисини айтганда спортни севмаяптилар.

Яқин икки-уч йил ичида ҳар бир район марказида стадион, колхоз ва совхозларнинг марказий усадьбаларида спорт майдончалари комплексини қуриш, аҳоли яшайдиган барча пунктларда эса энг оддий спорт иншоотларини барпо қилиш зарур.

Маданият фондларидан тўғри фойдаланиш — колхозларда маданий ишларни кучайтириш учун муҳим аҳамиятга эга. Аммо бу ишда камчилик ва нуқсонлар кўп. Маданият фонд маблағларининг бошқа ишларга сарфланаётганлигини кўрсатадиган фактлар оз эмас.

Қишлоқ хўжалик министрлиги, маҳаллий партия ва совет органлари колхозларнинг маданият фондларига жиддий эътибор бериб, улардан тўғри фойдаланишда тартиб ўрнатишлари керак.

Аҳоли яшайдиган пунктларни ёппасига радиолаштирмай, телефонлаштирмай туриб, газета, журнал ва китобларни меҳнаткашлар орасида кенг тарқатмай туриб, қишлоқ маданиятини юксалтириш мумкин эмас.

Алоқа министрлиги, Давлат матбуот комитети, «Узбекбирлашув», партия ва совет ташкилотлари, колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари қишлоқдаги ҳар бир меҳнаткашнинг радио эшита олиши, телевидениени томоша қилиши, газета, журнал ва китобларни мунтазам суратда ўқий олиши учун амалий чораларни кўришлари зарур.

Қишлоқ маданиятини юксалтириш, қишлоқ меҳнаткашларининг ўсиб бораётган маънавий эҳтиёжларини қондириш соҳасидаги ишларни янада кучайтириш манфаатлари матбуот, радио, телевидение олдига, барча ижодий союзлар ва ташкилотлар олдига янги вазифаларни қўяди.

Вазифа — оммага ғоявий-сиёсий таъсир кўрсатиш ва маданий-оқартув ишларининг барча воситалари ёрдамида ўтмишнинг ҳамма сарқитларини кишиларнинг онгидан, хатти-ҳаракати ва турмушидан чиқариб ташлашга кўмаклашишдан, меҳнаткашларни коммунизм қурувчиси аҳлоқ кодексининг маънавий принциплари руҳида тарбиялашдан иборат.

ШАҲАРНИНГ ҚИШЛОҚҚА ОТАЛИҒИНИ КЕНГ РИВОЖЛАНТИРАЙЛИК

Шаҳарнинг қишлоқ устидан оталиғи қишлоқ маданиятини юксалтиришда жуда муҳим роль ўйнайди. Бу — мамлакатимиз ишчилар синфининг шонли революцион традицияларидан биридир.

Совет ҳокимиятининг дастлабки йилларидаёқ шаҳар қишлоқни ўз оталигига ола бошлаган эди. Бу — социалистик жамият табиатигагина хос бўлган янги сиёсий воқеадир. Бу воқеа Октябрь революциясининг самараси бўлиб, ишчилар синфи билан деҳқонларнинг ленинча иттифоқини гавдалантиради.

Ўзбекистон партия ташкилотлари оталик ишлари олиб боришда анча тажриба тўплади. Шаҳар ва қишлоқ районлари ўртасидаги, саноат корхоналари билан колхоз ва совхозлар ўртасидаги мустаҳкам алоқалар, шаҳарлардаги айрим маданият муассасаларининг қишлоқ муассасаларини ўз оталигига олишлари, адабиёт ва санъат арбобларининг ёрдами қишлоқда халқ талантларини ўстиришда ва бадиий ҳаваскорликни ривожлантиришда яхши натижалар бермоқда.

Кейинги йилларда шаҳар билан қишлоқ ўртасидаги алоқаларнинг «Ўроқ ва Болға» байрами, район ва шаҳарлар куни каби формалари пайдо бўлди. Олимларнинг колхоз ва совхозларга бориб, хўжаликларнинг фаолиятини иқтисодий анализ қилишда амалий ёрдам кўрсатаётганликлари, қишлоқларда иқтисодий конференциялар ташкил этаётганликлари, шунингдек республика шаҳарларидаги агитация-пропаганда ва агитация-бадиий бригадаларнинг қишлоқ жойларга бориб туришларини ҳар қанча тақдирласак арзийди.

Республикадаги ижодий союзлар, театр коллективлари ва концерт ташкилотлари оталикка олиш йўли билан қишлоққа катта ёрдам бермоқдалар Тошкент ва бошқа шаҳарлардаги кўп корхоналар, қишлоқ хўжалик техникасини дала ишларига тайёрлаш даврида малакали мутахассисларни қишлоқларга юборадилар. Бу мутахассислар машиналарни ремонт қилишда бевосита қатнашиб, ишлаб чиқариш соҳасидаги тажрибаларини қишлоқ механизаторларига ўргатадилар.

Аммо, ўртоқлар шуни эътироф қилиш керакки, шаҳар ташкилотларининг қишлоқ ташкилотлари устидан оталик ишларининг даражаси ва ҳажми партиянинг талабларига ҳали жавоб бермаётир. Бу иш кўпинча эпизодик тусда бўлиб, бир мақсадни кўзда тутиб, доимий ва конкрет равишда олиб борилмаётир. Кўпгина саноат корхоналари, шаҳарлардаги маданият муассасалари, илмий тадқиқот институтлари ва ўқув юртлари ана шу муҳим ва зарур ишга жалб этилган эмас.

Область, шаҳар партия комитетлари ва бошланғич партия ташкилотлари қишлоқ устидан оталик ишлари қандай аҳволда эканлигини алоҳида муҳокама қилишлари, бу ишни тубдан яхшилашга қаратилган конкрет тадбирларни ишлаб чиқишлари керак. Оталик ишининг тажрибада синаб кўрилган форма ва методларини эҳтиёт қилиб сақлаш ва ривожлантириш, шаҳарнинг қишлоққа ёрдам беришдаги янги усулларини қидириб топиш ва қўлланиш, шаҳар билан қишлоқ ўртасидаги дўстликни тинмай мустаҳкамлаш зарур. Шаҳардаги корхоналарнинг бирортаси ҳам, муассаса ва ташкилотларнинг бирортаси ҳам ана шу умумпартиявий, умумдавлат ишидан четда қолмаслиги керак.

КПСС XXIII съезди шаҳарлардаги маданият муассасаларининг қишлоққа ёрдамини кучайтириш зарур эканлигини алоҳида таъкидлади. Биз ишни шу тариқа уюштиришимиз керакки, оталик иши бир мақсадни кўзда тутиб, мунтазам ва конкрет суратда олиб борилсин, ижобий, сезиларли натижалар берсин.

ПАРТИЯ ТАШКИЛОТЛАРИНИНГ ҚИШЛОҚ МАДАНИЯТИНИ РИВОЖЛАНТИРИШГА ЭЪТИБОРИНИ КУЧАЙТИРАЙЛИК

Қишлоқ маданиятини юксалтириш мураккаблиги ва муҳимлиги жиҳатидан турлича бўлган бир қанча вазифаларни ҳал этишни кўзда тутганлигини кўриб турибсиз. Бу вазифаларнинг муваффақиятли бажарилиши асосан партия органларининг ана шу муҳим ишга эътибор беришларига, уларнинг ташкилотчилик ва сиёсий фаолияти даражасига боғлиқдир.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XIII пленумидан кейин кўпгина партия комитетлари қишлоқ меҳнаткашларининг маданияти ва турмуши масалалари билан жиддий шуғуллана бошладилар.

Сирдарё область партия комитети областда маданий-оқартув муассасаларини ривожлантириш ишлари қандай аҳволда эканлигини, уларнинг иш мазмунини пухта ўрганиб чиқди, шу беш йилликда маданият муассасаларининг моддий базасини кенгайтириш юзасидан конкрет тадбирларни белгилади. Андижон область партия ташкилотининг қишлоқларда коммунистик меҳнат ҳаракатини ривожлантириш соҳасидаги фаолияти диққат-эътиборга лойиқдир.

Ҳозирги вақтда область ва район партия комитетлари қишлоқ аҳолисининг турмуши ва маданиятини яхшилаш масалаларини тез-тез муҳокама қила бошладилар. Аммо бир қанча жойларда қабул қилинадиган қарорлар ва белгиланадиган тадбирлар ташкилотчилик иши билан мустаҳкамланмай, қоғозда ёзилганича қолиб кетмоқда.

Ҳар бир область, ҳар бир район партия комитети, ҳар бир колхоз ва совхознинг бошланғич партия ташкилоти қишлоқ жойларда аҳоли яшайдиган ҳар бир пунктнинг маданиятини юксалтириш ишлари қандай аҳволда эканлигини, қишлоқ меҳнаткашлари ўртасида ғоявий-сиёсий, умумий таълим ва маданий-оқартув иши даражасини чуқур ўрганиб чиқиши, ана шу муҳим проблемани ҳал этиш юзасидан тегишли чораларни ишлаб чиқиши, бу масалаларга алоқаси бўлган барча ташкилотларнинг конкрет вазифаларини белгилаши ва бу вазифаларнинг ўз вақтида бажарилишини таъминлаши лозим.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети XIII пленуми қарорларининг бажарилишини ўзаро текшириш юзасидан партия комитетлари амалга оширган тадбирлар яхши натижа берди. Бу соҳадаги тажрибани мустаҳкамлаш ва Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети XIII пленуми қарорларининг ҳамда шу пленумда белгиланган тадбирларнинг бажарилишини бундан буён ҳам ўзаро текшириш керак.

Партия комитетлари қишлоқ маданиятини янада ривожлантириш вазифаларини муваффақиятли ҳал этмоқ учун маҳаллий Советлар, касаба союзлари, комсомол ва ишлаб чиқариш органларининг роли ҳамда жавобгарлигини ҳар томонлама оширишлари лозим.

Қишлоқларимизни қайта қуриш, замонавий маданият ютуқларини қишлоқ меҳнаткашларининг ҳаётига татбиқ этиш проблемаси мураккаб проблемадир. Бу проблеманинг ҳал этилиши беш йилликнинг муҳим социал вазифасини амалга оширишга — шаҳар билан қишлоқ ўртасидаги муҳим тафовутларни бартараф қилиш, қишлоқ аҳолисининг моддий ва маданий турмуш даражасини изчиллик билан ошира бориш ва қишлоқ аҳолисининг турмуш даражасини шаҳар аҳолисининг турмуш даражаси билан яқинлаштириш йўлидан олға қараб ҳаракат қилиш ишига қўшилган катта ҳисса бўлади.

КПССнинг XXIII съезди қишлоқ маданиятини янада юксалтириш — бутун партиянинг, барча партия ташкилотларининг, Советлар, касаба союзлари, комсомолнинг, шаҳар ва қишлоқдаги меҳнаткашлар барча коллективларининг иши бўлиб қолмоғи керак, деб кўрсатди.

Ўзбекистон партия ташкилоти жонажон партиямиз XXIII съездининг кўрсатмасини шараф билан бажаради, республика қишлоқларининг маданиятини янада юксалтириш йўлидаги умумхалқ ҳаракатига моҳирлик билан етакчилик қилади, деб қатъий ишонч билдиришга ижозат бергайсиз.

(Қарсаклар).

СССР ОЛИЙ СОВЕТИДА УЧРАШУВ

Сенат раиси Шариф Имомий бошчилигида расмий визит билан Совет Иттифоқига келган Эрон парламенти делегацияси 20 августда СССР Олий Советида Миллатлар Советининг Раиси Ю. И Палецкис ва СССР Олий Советн доимий комиссияларининг аъзолари билан учрашди.

Ю. И. Палецкис Эрон парламенти аъзоларига Совет сайлов системаси, қонун чиқарувчи олий органнинг структураси ва фаолияти тўғрисида сўзлаб берди.

Шариф Имомий Советлар мамлакатида Эрон сенаторлари ва депутатларига кўрсатилган меҳмондўстлик учун миннатдорчилик изҳор қилди. Делегация бошлиғи СССР Олий Совети депутатларини сенат ва мажлис фаолияти билан таништирди.

Ю. И. Палецкис делегация аъзоларига СССР Олий Советининг эсдалик значокларини, Шариф Имомийга эса эсдалик медалини тақдим қилди. Худди шундай медални мажлис раисига топширишни илтимос қилди.

Ишчанлик ва дўстона вазиятда ўтган суҳбатда СССР Олий Совети депутатларидан М. А. Яснов, Н. Т. Козлов, В. Л. Кудрявцев, министрликлар ва идораларнинг вакиллари катнашдилар. (ТАСС).

ГЕОДЕЗИСТЛАР

Маълумки, қурилиши лозим бўлган ҳар бир квартал, ундаги ҳар бир уй, ҳар бир кўча ва майдонга аввало геодезистлар келишади. Улар ўз асбоблари ёрдамида уй ёки кўча тушадиган, электр ёки телефон тармоғи ўтказиладиган майдонни тўрт тарафдан ўлчаб кўришади. Бу жойда геологик тадқиқотлар ўтказишади. Лойиҳалаш ишлари тугаллангач, ҳар бир метр ва ҳаттоки сантиметр ҳисобга олиниб, қизил чизиқлар — кўча ёки уйнинг амалдаги чегаралари белгилаб чиқилади. Ана шу ишлар тугаллангач картографлар ишга тушади. Бу эса лойиҳа бўйича қурилишнинг асосий материали тайёр бўлди, демакдир.

Хуллас, бугунги Тошкентда қурилаётган ҳар бир квартал, кўча, майдон ёки хиёбон, транспорт ва коммуникация тармоқлари қурилишидан аввал геодезистлар томонидан белгилаб чиқилади. Бу жуда мураккаб иш.

Шу йил январь ойида шаҳар ижроия комитети архитектура-лойиҳалаш Бош бошқармаси ҳузурида геодезия хизмати бўлими ташкил қилинди. Инженерлар, картографлар, техник-геодезистлардан иборат 50 киши дарҳол ишга киришиб кетишди. Мазкур бўлим ходимларига масъулиятли вазифалар юклатилди. Илгарилари геодезистлар қурилиши лозим бўлган обектлар учун чегаралар ажратиб беришарди-ю, кейин бу чегараларга риоя қилинаяптими ёки йўқми — бу билан ишлари бўлмасди. Энди эса ундай эмас.

Ҳозирги вақтгача бўлимимиз ходимлари янги Тошкентнинг қатор кварталлари территориясида тадқиқотлар олиб бордилар, уларнинг режа-чизиқларини белгилаб чиқдилар. Фақат кейинги икки ой мобайнида икки ярим мингдан ортиқ ер участкаси майдонини ўлчаб бердилар.

Пойтахтимизда қурилиш авж олдирилиб юборилган бир даврда геодезистлар бажарадиган ишлар ҳажми ҳам кенгая боради. Бу эса улардан аниқ ва пухта ишлашни талаб этади. Бўлим ходимлари ана шу талаблар даражасида ишлаш учун куч-ғайратларини аяшмаяпти. Айниқса, инженерлар И. Баклагин, Е. Ситов, инженер Г. Атливаник, старший картограф Е. Набатников, техник-геодезистлардан Г. Поляков, А. Танцеров, А. Лисенко, А. Дунаева, В. Абрамов, З. Абдултоиров, А. Килячков, Г. Мамедовлар ишидан қурувчилар жуда мамнун.

Яқин келажакда геодезистлар сафи янада ортади. Янги Тошкентни бунёд этиш иши ана шуни тақозо қиляпти. Улар қурилиш ташкилотларининг заказларини бажаришда олдимизга қўйилган вазифаларнинг улканлигини ҳис қилган ҳолда меҳнат қилаяптилар. Бу — геодезистларнинг янги Тошкентни бунёд этишга қўшаётган ҳиссалари бўлади.

Л. СТУПА,
геодезия хизмати бўлимининг мудири.

ИЖОДИЙ ИЗЛАНИШ

«Ўзэлектромонтаж» трести рационализаторлари ҳисобида жуда кўп яхши ишлар бор. Уларнинг ажойиб техник янгиликлари монтаж ишларини такомиллаштиришга беқиёс ёрдам берди. Новаторлар коллективи бир неча бор Бутуниттифоқ рационализаторлик ва ихтирочилар жамияти республика ва Тошкент область Советларининг мукофотларини олишга сазовор бўлган.

Фикримизнинг далили учун трест тиниб-тинчимаслари томонидан амалга оширилаётган ва катта фойда бераётган жуда кўп таклифларни кўрсатиш мумкин. Рационализаторлар етти йиллик давомида 2376 та таклифни жорий қилишган эди. Бу билан 2 миллион 77 минг сўмлик маблағ тежалди. Трестдаги ҳар беш монтажчининг бири новатор ҳисобланади.

Ижодий изланиш ошиқлари янги беш йилликда ҳам жуда катта марраларни эгаллашмоқчи. Улар ўз таклифлари билан давлатга 4 миллион сўмлик, Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 50 йиллигигача эса, бир ярим миллион сўмлик фойда келтиришга қарор қилишган. Новаторлар ўз ваъдаларига биноан ихтирочилик ва рационализаторлик ҳаракатини тобора кенгайтиришмоқда. Янги-янги кучлар келиб қўшилмоқда улар сафига. Бу яхши самаралар бераяпти. Шу йилнинг биринчи ярмида 400 дан ортиқ таклиф ишлаб чиқаришга жорий қилинди. Бундан олинадиган иқтисодий фойда йилига 432 минг сўмликдан кўпроғини ташкил этади.

Тошкентда зилзила оқибатларини бартараф этиш учун умумхалқ кураши авж олиб кетган ҳозирги вақтда трест рационализаторлари ажойиб ташаббус билан чиқдилар. Новаторлардан И. Пупков, И. Друх, В. Колодин, Ю. Косицин, Горенштейн, Потехин ўртоқлар яна бир хайрли ишга қўл урдилар. Улар ўз таклифлари эвазига бериладиган авторлик мукофотини Тошкентни қайта тиклаш фонди счётига ўтказишни илтимос қилишди. Бу ҳақиқатан ҳам мақтовга лойиқ ишдир. Шунинг учун ҳам Бутуниттифоқ рационализаторлар ва ихтирочилар жамияти Тошкент область Совети президиуми ўз мажлисида «Ўзэлектромонтаж» трести новаторларининг ташаббусини маъқуллади. Тошкент областидаги барча саноат корхоналари ва ташкилотлардаги бошланғич рационализаторлар ва ихтирочилар Советларига бу ташаббусни қўллаб-қувватлаш ва кенг ёйиш вазифасини юклади.

И. ЗЕЛЕВСКИЙ,
ВОИР Тошкент область Советининг секретари.

Тошкентни қайта тиклаш ишига ҳисса қўшиш учун келган литвалик бинокорларнинг катта группаси Чилонзор массивида уйлар қурмоқда. Қардош литваликлар ҳаммаси бўлиб пойтахтимизда ўн минг квадрат метр турар-жойни меҳнаткашларга совға қилишади. Улар ҳозир жадал ишлашяпти, биноларни тез бунёд этишмоқда. Суратда: инженер-архитектор Гитис Тишкус бўш вақтида алвонга шиор ёзмоқда.

В. Сваричевский фотоси, (ЎзТАГ).

ЧИРЧИҚЛИКЛАР ҲИММАТИ

Социалистик Чирчиқ меҳнаткашлари зилзиладан зарар кўрган Тошкент аҳолисига ҳар томонлама ёрдам бермоқдалар. Барча саноат корхоналари, қурилиш ташкилотлари ва муассасалари коллективлари бир-икки кунлик маошларини Тошкент фондига беришди. Ўнлаб пойтахтлик оилаларни ўз бағриларига олишди.

Ҳиммати баланд чирчиқликлар шу билан чекланмаётирлар. Улар шанбаликлар ташкил этишмоқда. Шундай кунларда Тошкентга келишиб шаҳарни тозалаш, янги иморатлар қуриладиган жойларни текислаш, уй-жойлар қуришга кўмаклашмоқдалар. Биринчи шанбаликда 560 киши иштирок этди. Иккинчисида ҳам жуда кўп чирчиқликлар қатнашдилар. Улар Тошкентда яна бешта шанбалик ўтказишга қарор қилишган.

Т. СИХАРУЛИДЗЕ.

ҲЕЧ КИМ БОШПАНАСИЗ ҚОЛМАЙДИ

Октябрь район ижроия комитетининг раиси Ғ. АБДУРАСУЛОВ ҳикоя қилади.

● ● ●

ТОШКЕНТДА кучли зилзила рўй берган кундан буён орадан тўрт ойча вақт ўтди. Ўтган ойлар давомида шаҳримиз ўз бошидан не-не кунларни кечирмади дейсиз. Унинг кўчалари, кварталлари мутлақо ўзгариб кетди. Зилзиладан вайрон бўлган эски типдаги иморатлар шаҳар ташқарисига суриб чиқарилди. Улар ўрнида гулзорлар пайдо бўлди.

Азамат бинокорларимиз ва азиз меҳмонларимиз ҳозирги кунларда зилзила оқибатларини тугатиш, кўркам кварталлар бунёд этиш борасида белни маҳкам боғлаб меҳнат қилмоқдалар. Яқин келажакда шаҳримизда Москва, Ленинград, Украина, Белоруссия каби ўнлаб шаҳар ва республикалар номига қўйилган маҳаллалар бўй чўзади. Уларда тошкентликлар истиқомат қилишади. Бу иморатлар Совет Иттифоқи халқларининг дўстлиги рамзи сифатида, кўнглимизга яқин кишилардан қолган ёдгорликдек асрлаб кўкрак кериб туради.

Ўтган ойлар ичида районимиз территориясида зилзила оқибатларини тугатиш бўйича катта ишлар амалга оширилди. Табиий офат районимиздаги кўпгина турар-жойларни яшаш учун яроқсиз қилиб қўйди. Минглаб оилалар вақтинча чодирларда яшашга мажбур бўлдилар. Район партия, совет ва комсомол ташкилотлари жамоатчилик ёрдамида дарҳол зилзила оқибатларини тугатишга киришдилар. Орадан кўп ўтмай «Октябрь» ва «Партия XXI съезди» колхозлари территориясидан 3000 оилага ер участкаси бўлиб берилди. Якка тартибда иморат қуриш истагини билдирган кишиларга 300 сўмдан 500 сўмгача ёрдам пули ҳам берилди. Бу пуллар улардан қайтариб олинмайди.

Бундан ташқари уй-жойи бузилган кишилар хизматини бажариш учун 140 тагача юк машинаси ажратилди. 2000 дан ортиқ студент иморатларни бузишда, қурилиш материалларини ва кўч-кўлонларни машиналарга ортиб янги жойларга олиб бориб қўйишда районимиз аҳолисига яқиндан ёрдам кўрсатдилар.

Шуни алоҳида қайд этиш керакки, район коммунал хўжалик бўлими, БТИ, нотариаль контораси ва бошқа ташкилотлар бевосита янги бўлиб берилган ер участкаларига бориб уйларни расмийлаштириб беришга киришдилар. Шу ернинг ўзида меҳнаткашларга турли хил қурилиш материаллари учун ҳужжатлар тўғрилаб берилди. Ҳозиргача 452 минг сўмлик бинокорлик материаллари меҳнаткашларга ёрдам тариқасида тақсимланди.

Шу кунларда якка тартибда уй қураётган кишиларга навбатдаги ёрдам берилаётир. «Октябрь» массивида 8 та бетон қориш узели, бинокорлик материаллари магазинлари, ёғочларни арралайдиган цех бетиним ишлаб турибди. Улар янги уй қураётган хўжаликлар хизматини бажараётир. Булардан ташқари озиқ-овқат магазинлари, чойхона ва ошхоналар ҳам очиқ. Врачлар аҳоли саломатлигидан доимо хабардор. Кичкинтойлар учун эса 120 ўринли кўчма боғча ташкил этилган. Колхоз идораси мактабга айлантирилди.

Бу марра эмас. Яқин келажакда янги массивда иккита ўн йиллик мактаб биноси, боғлар, маиший хизмат кўрсатиш корхоналари бунёд этилади. Транспорт қатновини нормаллаштириш мақсадида «Октябрь» массиви генерал Узоқов номли кўча билан туташтирилмоқда. Ҳозир янги тушаётган бу кўчани асфальтлаш ишлари қизғин давом этаяпти. Яқин келажакда у Улуғбек кўчаси орқали «Октябрь» массивини Чилонзор билан боғлайди.

Зилзила оқибатларини тугатиш қизғин тус олган бир пайтда районимиз аҳолиси ажойиб ташаббус билан чиққан эди. Улар ҳамшаҳарларга мурожаат қилиб бошпанасиз қолган оилаларни иложи борича кўпроқ ўз паноҳларига олишга чақирган эдилар. Бу ташаббус биринчи бўлиб ўз районимизда кенг қулоч ёйди. «Янги шаҳар», «Илғор», «Октябрь 40 йиллиги» каби маҳаллаларда айниқса бу ўринда ибратли ишлар амалга оширилди. Бу маҳаллаларнинг аҳолиси ўз хонадонларига юзлаб бошпанасиз оилаларни таклиф этдилар. Улар ҳозир бирга яшаб, бирга меҳнат қилиб келмоқдалар. Сўнгги ҳисоб-китоблар бўйича 903 оила янги квартиралар билан таъминланган, 2460 оила маъмурий биноларга жойлаштирилган, 2441 оила зичлаштириш тартибида бошпанага эга бўлди, 4656 оила ремонтдан чиқарилган квартираларга кўчиб ўтди.

Зилзила қолдирган нохуш излар ўчиб бормоқда. Кўчаларга тизилган чодирлар кун сайин камаймоқда. Оилалар янги уйларга кўчиб ўтиб ҳовли тўйлари ўтказмоқдалар. Зилзила оқибатларини тугатиш бўйича белгиланган тадбирларни амалга оширишда ҳамма барабар ғайрат кўрсатяпти. Жамоатчиларимиздан пенсионерлар Носир Маҳмудов, Самад Мажидов, Раҳима Самадова, Аҳад Жалилов каби ўртоқлар айниқса бизга яқиндан ёрдам кўрсатаётирлар. Улар комиссиялар составида кўпгина ишларни амалга оширмоқдалар.

Районимиз бинокорлари ҳозир ўз куч ва ғайратларини мактаб ремонтини барвақтроқ тугаллашга қаратганлар. Киров районн педагоглари ва ота-оналар жамоатчилиги ташаббусини қўллаб-қувватлаган районимиз меҳнаткашлари 1 сентябргача барча мактабларни янги ўқув йилига шай қилиш учун курашмоқдалар. 10-қурилиш тресги бинокорлари бу борада айниқса катта хизмат кўрсатаётирлар. Улар жамоатчиликка таяниб барча мактабларда ремонт ишларини ниҳоясига келтириб қўйдилар. Эрта-индин ремонтдан чиққан кўркам синфларда фарзандларимиз янги ўқув йилини бошлаб юборадилар.

Бажарилган ишлар шулар. Лекин барча вазифалар ҳали тўлатўкис бажарилганича йўқ. Районимиз бўйича тўрт мингдан ортиқ оила ҳозир чодирларда истиқомат қиляпти. Кўплаб квартираларда ремонт ишлари олиб бориляпти. Усмон Юсупов номли кўчада катта турар-жой кварталлари бунёд этилиши керак. Бу кварталларни бизга ленинградлик бинокорлар қуриб беришмоқчи. Ҳозир район партия, совет, комсомол ташкилотлари ва барча жамоатчилик олдида турган асосий вазифа совуқ кунлар тушгунга қадар чодирларда яшаётган ҳамшаҳарларни иссиқ бошпаналар билан таъминлашдан иборатдир. Бунинг учун тағин ҳам юксак интизомлилик ва ташкилотчилик намуналарини кўрсатишимиз лозим. Иттифоқдош республикалар ва қардош шаҳарлардан кўплаб қурилиш материаллари келиб турибди. Биз уларни ўз вақтида вагонлардан тушириб олиб тезроқ қурилиш майдонларига ташиб келиш тадбирларини кўрмоғимиз керак. Шундагина қурилиш ва ремонт ишлари суръати тезлашади. Бошпанасиз қолган оилалар барвақтроқ кўркам квартираларга эга бўладилар.

ЯНГИ ПОЛИКЛИНИКА ҚУРИЛМОҚДА

5-қурилиш трестининг 31-бошқармаси бинокорлари катта қурилишга қўл уришди. Улар Чилонзор массивининг 7 ва 8-кварталлари ўртасида ҳар куни 500 беморга хизмат қилаоладиган улкан поликлиника қурилишини бошлаб юборишди. Бинокорлар янги даволаш муассасини 1967 йилнинг март ойида фойдаланишга топширишмоқчи. Муддат ғоятда қисқа. Шунинг учун ҳам улар қурилиш суръатига суръат қўшиб, барча имкониятларни ишга солиб меҳнат қилмоқдалар.

— Сўз бердикми, унинг устидан албатта чиқамиз, — дейди бошқарма прораби Анатолий Прокофьев. — Бетончи А. Зиннатулин, ғишт терувчилар Т. Урозов, Я. Норхонов, В. Моисеев ўртоқлар ҳозир алоҳида ғайрат кўрсатишяпти. Бу азаматлар билан биз албатта кўзланган марраки эгаллаймиз.

Бошқарма коллективи ҳозир фақатгина поликлиника қуриш билан банд эмас. Бинокорлар Оқтепада Бадиий фонд музейини ҳам бунёд этмоқдалар. Ҳар икки қурилишда ҳам ҳозир иш жадал бормоқда.

А. КИМ.

ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ТЕХНИКАСИ ЯНГИЛИКЛАРИ

СЕРУНУМ НАСОС СТАНЦИЯЛАР

Волгоград ёмғирлатиш машиналари бош конструкторлик бюросида серунум насос станциялар яратилди. Булардан бири — «СНН-200» маркали осма машина бўлиб, у секундига 200 литр сувни 30 метр баландга кўтариб беради. Бу машина кучли ёмғирлатиш агрегатларини сув билан таъминлайди.

«СН-50(80)» маркали юксак босимли бошқа янги машина эса секундига 50 литр сувни 80 метргача баландликка кўтариб беради. Бу машина «Т-100» тракторига монтаж қилинади. Уни бир киши бошқаради.

Бу иккала агрегат давлат синовларидан муваффақиятли ўтди. Ҳозир Котельниковский қишлоқ хўжалик машинасозлиги заводи бундай серунум насос станцияларнинг дастлабки туркумини тайёрлашга киришди.

КЎЧМА СУТ ҚАБУЛ ҚИЛИШ ПУНКТИ

Тартус авторемонт заводида (Эстония ССР) ўз сигири бор бўлган қишлоқ аҳолисидан сут қабул қилиб олиш учун мўлжалланган қулай автомашина яратилди. Ҳозир қишлоқ аҳолиси Эстонияда давлатга сотилаётган ҳамма сутнинг —25—30 процентини бермоқда. Бу машина ўзига хос ғилдиракли сут қабул қилиш пунктидан иборат бўлиб, республикадаги тарқоқ усадьба ва хуторлар орасида қатнаб туради. Бу эса қишлоқ аҳолиси учун жуда қулайдир. Машина айни бир вақтда бир ярим тоннадан кўпроқ сутни қабул қилади. ва унинг сифатини текшира олади.

Корхона шу йилиёқ сут цистерналари тайёрлай бошлайди.

КОЛХОЗДА КУЛИНАРИЯ ЦЕХИ

«Пирмайс Майс» колхозида (Латвия ССР) қуруқ картошка тайёрлаб берадиган республикада биринчи корхона барпо этилмоқда. Хўжалик шароитида бундай маҳсулот ишлаб чиқариш ускуналари ва технологиясини Латвия қишлоқ хўжалик академиясининг ходимлари ишлаб чиқишди. Кулинария цехи бир сменада етти центнер маҳсулот ишлаб чиқариш қувватига эга бўлади.

Картошкани етиштирилган жойнинг ўзида қайта ишлаш — фойдали иш. Корхонада дала ишларидан бўш вақтларида 50 тагача колхозчи ишлайди. Ишлаб чиқариш чиқитлари молга берилади. Бундан ташқари. транспорт харажатлари кескин камаяди.

ПЛАСТМАССА ДРЕНАЖ

Вильнюс пластмасса буюмлари заводи ер ости захини кетказиш учун перфорация қилинган полиэтилен трубаларнинг катта туркумини ишлаб чиқарди. Завод бундай маҳсулот ишлаб чиқаришни мамлакатда биринчи бўлиб ўзлаштирди. Бу ерда дренаж трубалар корхона бош конструктори Р. Калитис яратган установкада тайёрланмоқда.

Р. Калитиснинг лойиҳаси асосида турли диаметрли пластмасса трубалар ишлаб чиқариш учун бир қанча янги, янада серунум агрегатлар тайёрланмоқда. Бундай трубаларни мелиорацияда қўлланиш қуритиш системалари сифатини яхшилаш, уларнинг хизмат муддатини анча узайтириш имконини беради. (ТАСС—ЎзТАГ).

70 ПРОЦЕНТ ПАХТА МАШИНАДА ТЕРИЛАДИ

«Пахта терими йил бўйи қилган фидокорона меҳнатимизга якун ясаладиган даврдир. Бизнинг ҳар биримиз беш йилликнинг биринчи йилида ҳам областимиз халқимизни янги муваффақиятлар билан қувонтиришини, пахта тайёрлаш давлат планини бу йил ҳам республикада биринчи бўлиб бажарилишини чин юракдан истаймиз. Бу сизларнинг, механизатор ўртоқлар ғайратингизга, шижоатингизга боғлиқ. Ҳаммамиз бир ёқадан бош чиқариб ишласак бу мақсадга албатта эришамиз».

Область қишлоқ хўжалиги илғорларининг колхоз ва совхозлардаги комплекс механизациялашган звено бошлиқларига ва барча пахтакорларга қарата ёзган мурожаатида ҳамманинг айни муддаоси баён этилиб, жуда оқилона фикрлар ўртага ташланган. Бизнинг колхозимиз деҳқонлари ҳам бу мурожаатни ўқиб, ўрганиб обдон мағзини чақишди. Тажрибали, илғор пахтакорларимизнинг чақириғини маъқуллашди.

Тўғри. бундан икки-уч йил илгари колхозимиз иқтисодий жиҳатдан камқувват, ҳосилдорлиги паст хўжаликлардан ҳисобланар эди. Деҳқонларимиз КПСС Марказий Комитети март ва май Пленумлари қарорларини амалга ошира бориб, деҳқончилик маданиятини яхшилаш, тупроқ унумдорлигини ошириш соҳасида бирмунча ютуқларни қўлга киритдилар. Бир неча минг сўмлаб маблағ сарфлаб, ирригация-мелиорация ишларини бажардик. Коллектор ва ариқлар реконструкция қилиниб ерларимиз зах сувлардан тозаланди. Паст-баланд ерлар қайта текисланди. Пахтачиликда ҳал қилувчи куч ҳисобланган механизациядан унумли фойдаландик. Мана, шуларнинг ҳаммаси кейинги икки йил ичида гектаридан олинадиган ҳосилни 3—4 центнерданга кўпайтириш, колхознинг қаддини тиклаб олиш имкониятини берди. Ўтган йили 1600 гектардан ортиқ пахта майдонимизнинг ҳар гектаридан 20 центнердан ҳосил кўтардик. Қарийб 1600 тонна пахта машиналар ёрдамида териб олинди.

Бу йил-чи? Ҳаракатимиз янада бошқача. Йил бошиданоқ гектаридан олинадиган ҳосилни ўтган йилгига нисбатан камида икки-уч центнерданга кўпайтириш мақсади билан меҳнат қилаяпмиз. Деҳқончилик ишида комплекс механизациялашган звено усули жуда яхши натижалар бераяпти. Бизда нарядсиз ишлайдиган ана шундай звенолар сони ўнтадан ортиқ. Ер, техника ўзига бириктиб қўйилгандан кейин, ҳосил тақдирига жавобгар эканликларини, ўз меҳнатларидан ўзлари моддий манфаатдор эканликларини яхши тушунган звеноларимизнинг аъзолари ёз бўйи сабот билан ишладилар. Бекобод шамоли инжиқликларини енгдилар. Барча майдонларда зиммага олинган мажбуриятларни қоплайдиган миқдорда ҳосил етиштирдилар.

Областимиз илғор пахтакорларининг мурожаатида: «Қадрдон пахтакор дўстлар! Биз сизларга мурожаат қиламиз, Етиштирилган ҳосилни тўла сақлаб қолиш ва кўсакларнинг эрта очилишига эришиш учун август ойининг охиригача ғўза парваришини сира бўшаштирмайлик!» деган чақириқ бор. Колхозимиз аъзолари мана шу долзарб кунларда ҳосилга ҳосил қўшиш учун ғўза парваришини қизғин давом эттириб. илғорлар чақириғига амалий иш билан жавоб бермоқдалар. Карим Ҳайдаров, Отамурод Муродбеков, Худойқул Пардаев, Юсуф Алиев, Мустафо Сиддиқов, Ғаффор Муҳамедов ўртоқлар бошлиқ звеноларда ғўза парвариши билан бирга пахта йиғим-теримига ҳам ҳар тарафлама пухта тайёргарлик кўрилаяпти. Бу звеноларда ўтган йили ҳам машина терими соҳасида яхши кўрсаткичларга эришилган эди. Бу йил эса етиштирилган ҳосилнинг асосий қисмини машиналар ёрдамида териб олиш ниятидалар. Пайкаллардаги ғўзалар ана шунга мослаб парвариш қилинаяпти. Кўчатлар калта бўғин, серпшох, серҳосил.

Эндиликда областимиз пахтакорлари олдига жуда катта шарафли вазифа қўйиляпти. У ҳам бўлса етиштирилган ҳосилни ёғингарчиликка қолдирмай қисқа муддат ичида йиғиб-териб олишдан иборат. Бунда машина деҳқонга қанот бўлади, мададкор бўлади. Колхозимиз механизаторлари шу мақсад билан ўз ихтиёрларидаги «зангори кема»лар ремонтини тезлаштириб мавсумга шай қилиб қўйиш учун курашмоқдалар, прицепларни, кўрак териш ва чувиш машиналарини сифатли ремонтдан чиқармоқдалар. Ғўза баргларини тўктирадиган химикатларни тайёрлаб қўйдик. Кўсакларнинг 60—65 проценти очилиши билан далаларда «зангори кема»ларимиз жавлон ура бошлайди.

Колхозимиз аъзолари СССР Министрлар Совети ва ВЦСПСнинг қишлоқ хўжалигида Бутуниттифоқ социалистик мусобақасини ташкил этиш тўғрисидаги қарорини баланд руҳ билан кутиб олдилар. Улар ана шу умумхалқ курашида иштирок этиб. ҳар гектар ердан мўл ҳосил олиш, йиғим-теримни муваффақиятли ўтказиб, пахта тайёрлаш давлат планини 20—25 иш кунида бажариш учун барча зарур чораларни кўрадилар.

И. ОРТИҚОВ,
Бекобод районидаги Дзержинский номли колхоз раиси.

Янгийўл районидаги «Интернационал» колхозида ғўзалар яхши парвариш қилинмоқда. Айниқса М. Пошаев бригадасидаги ғўзалар мўл ҳосилдан дарак бериб турибди. Суратда: колхоз партия ташкилотининг секретари М. Шукуров (чапда) ва М. Пошаев ғўза ривожини текширмоқдалар.

Қ. Розиқов фотоси, ЎзТАГ фотохроникаси.

ЯНГИ ЎҚУВ
ЙИЛИ ОЛДИДАН

БИЛИМ НЕГИЗЛАРИНИ ЭГАЛЛАШ УЧУН

(В. И. Ленин номли Тошкент Давлат университетининг ректори профессор С. Х. СИРОЖИДДИНОВ билан суҳбат)

● ● ●

Улуғ доҳимиз Владимир Ильич Ленин имзоси билан ташкил топган Тошкент Давлат университети мамлакатимиздаги энг йирик олий ўқув юртларидан бири бўлиб қолди. Бу илм-фан даргоҳини ўтган 40 йилдан ортиқ вақт мобайнида жуда кўплаб йигит-қизлар тугалладилар. Ҳозир уларнинг кўпи республикамизда, шунингдек она-Ватанимизнинг турли бурчакларида фаол ижодий меҳнат қилмоқдалар.

Университетимиз чинакам кадрлар ўчоғига айланган. Ҳар галдагидек, бу йил ҳам олий ўқув юртида кўп киши ўқийди.

Янги ўқув йили олдидан университетимизга кирувчилар жуда кўп бўлди. Узоқ-яқинлардан келган ёшлардан 1415 киши университетга қабул қилинди. Шундай қилиб, бу йил кундузги, кечки ва сиртқи бўлимларда 11.500 студент таҳсил кўради. Шундан 5 минг студент кундузи таълим олади.

Таниқли профессорлар, тажрибали ўқитувчилар студентлар билан машғулотлар олиб боришади. Фан докторлари: О. С. Содиқов, Т. А. Саримсоқов, Т. Зоҳидов, А. Тўлаганов, И. А. Райкова, С. Х. Миркамолова, И. П. Романов ва бошқалар бу йил ўз мутахассисликлари бўйича лекциялар ўқийдилар.

Студентларга пухта билим беришда ўқув моддий базасини мустаҳкамлаш муҳим ўрин тутади. Студентларнинг турли қишлоқ ва шаҳарлардан, областлардан келиб таълим олишларига имконият яратиш мақсадида бир қатор ишлар қилинди. Бунинг натижасида 400 дан ортиқ студент республика областларидан бу ерга келиб таълим олиш имкониятига эга бўлди.

Университетимиз бинолари зилзиладан анча зарар кўрди. Ана шу бузилган-ёрилган жойлар қайта тикланиб, ремонтдан чиқарилди. Бунда ғайратли студентларимизнинг ёрдами катта бўлди. Ҳозир университетнинг 2 мингга яқин студенти шаҳарни тиклашга ёрдам бермоқда.

Улуғ мамлакатимизнинг ва чет эллардаги дўстларимизнинг университетимизга қилган ёрдамлари учун алоҳида ташаккур айтиш керак. Ломоносов номли Москва Давлат университети бизни ҳам иқтисодий ҳам маънавий жиҳатдан оталиққа олди. Новосибирск университети ва Будапешт университети ҳам бизга ёрдам қўлини чўзди. Профессор ва студентларимиздан бирнеча киши Будапештга дам олиш учун жўнаб кетди.

Шуни алоҳида қайд қилиб ўтиш керакки, билим ва дўстлик даргоҳига айланган университетимиз коллективи жуда аҳил. Бу ерда турли миллат вакилларидан 12 мингга яқин киши билим олади. Улар бир-бирларига ҳамиша дўст, ҳамроҳ. Биз буни ўқиш даврида ҳам, университетни тугатгандан кейин ҳам ҳис қилиб турибмиз.

Биринчи сентябрда ўқишлар нормал бошланади. Университетимизнинг Революция скверидаги биноси ва Студентлар шаҳарчасидаги янги биноси ёшларни ўз бағрига олади.

Ҳа, яна бир неча кундан кейин сентябрь тонготари қуёш табассумидай кулиб боқади. Аудиториялар студентлар билан яна гавжум бўлиб кетади.

Бу суҳбатимиздан фойдаланиб, янги ўқув йилини муваффақиятли бошлашни таъминлашда университетимизга ёрдам кўрсатган партия, совет ташкилотларига, қурилиш трестларига, боғча муассасаларга ташаккур айтиб ўтмоқчиман. Ҳамкорлигимиз, жасоратимиз, дўстлигимиз ҳамма ишларни матонат билан ҳал қилишга ёрдам берди.

Сентябрь тонги билан катта илм-фан даргоҳига марҳамат.

ЖАҲОН БЎЙЛАБ

МАМЛАКАТЛАР
ОДАМЛАР
ВОҚЕАЛАР

БИЗНИНГ ИНТЕРВЬЮ

ЖАҲОН МИКРОБИОЛОГЛАРИ АНЖУМАНИ

Жонажон пойтахтимиз Москвада яқинда жаҳон микробиолог олимларининг навбатдаги катта анжумани бўлди. Микробиологларнинг бу IX халқаро конгресси ишида СССР олимлари ҳам актив иштирок этдилар. Атоқли ўзбек медик олими И. Мусабоев, СССР Соғлиқни сақлаш министрлиги Тошкентдаги вакцина ва сиворотко илмий-текшириш институтининг директори, медицина фанлари доктори А. Обидовлар ҳам бу улкан йиғинда қатнашиш шарафига муяссар бўлдилар.

Мухбиримиз ўртоқ А. Обидов билан учрашиб, конгресс ҳақида гапириб беришни илтимос қилди.

— Микробиологларнинг бундай катта йиғини бизнинг мамлакатимизда биринчи марта ўтказилиши, — дейди ўртоқ А. Обидов. — Конгрессда медицина фанининг микробиология билимлари соҳасида қилинган ишларга якун ясалди ҳамда галдаги вазифалар белгилаб олинди.

Ҳақиқатан ҳам микробиология бир неча соҳани ўз ичига олади. Айниқса, унинг иммунология, генетика, вирусология каби соҳаларида анчагина ишлар қилинди. Лекин, шундай бўлса ҳам микроблар дунёсини ўрганиш медик ва биолог олимлари олдида турган асосий вазифалардан бири бўлиб турибди. Бу конгрессда сўзга чиққан турли мамлакат олимларининг нутқлари ва ахборотларида ҳам айтилди.

Чехословакия, Австралия, Бельгия, Куба ва канадалик мутахассис олимлар микробиология бўйича олиб борган тадқиқотлари юзасидан қимматли фикрларини айтиб бердилар. СССР Олимларининг тадқиқотлари ҳам юқори баҳоланди. Айниқса, Москвадаги Бутуниттифоқ экспериментал биология институти фаолияти мақтаб кўрсатилди.

Конгрессда микробиология соҳасида олиб борилаётган тадқиқотларни янада чуқурлаштириш ва уларнинг самарадорлигини ошириш юзасидан қарор қабул қилинди. Шу билан бирга микробиологларнинг навбатдаги жаҳон конгрессини чақириш келишиб олинди. Бу — X жаҳон конгресси яна икки йилдан сўнг Мексикада бўлади. Шуни қувонч билан айтиш керакки, конгресс ишида СССР вакили академик В. Жданов раислик қилади.

ЎЗ ҲУҚУҚЛАРИНИ ҲИМОЯ ҚИЛМОҚДАЛАР

ҒАРБИЙ ГЕРМАНИЯ

Дуйсбургдаги «Нидеррейнише хютте» металлургия заводи меҳнаткашларидан кеча юзлаб киши шу корхона эгаларининг бир қанча цехларни ёпиб, бир мингдан кўпроқ ишчини кўчага чиқариб ташлаш ниятида бўлишларига қарши ўтказилган норозилик намойишида қатнашди.

Реклинг-Хаузендаги «бишоф-верке кг» заводида ҳам ишлаб чиқаришнинг қисқарилиши ва ишчиларнинг ишдан бўшатилишига карши норозилик намойиши бўлди.

Ҳозирги вақтда кўмир, металлургия, тўқимачилик саноати ва саноатнинг бошқа тармоқларидаги корхоналарнинг эгалари «экономикани стабиллаштириш» деб аталган тадбир оқибатларини меҳнаткашлар гарданига ағдаришга ҳаракат қилиб, ишчиларни оммавий суратда тобора тез-тез ишдан бўшатмоқдалар.

Дортмунддаги «гретц» электротехника фирмасининг маъмурияти ҳам яқинда ўз ишини тўхтатади, деб эълон қилди. Ана шу корхонанинг ёпилиши натижасида 650 киши ишсиз қолади.

ҒАРБИЙ БЕРЛИН

«Биз меҳнат қилиш ҳуқуқини талаб қиламиз», «Ғарбий Берлинда корхоналарни демонтаж қилиш тўхтатилсин!» — Ғарбий Берлиндаги «пинтш-бамаг» заводининг корпусларида ана шундай шиорлар пайдо бўлди. Бу корхона ишчилари учун ишсиз қолиш хавфи туғилмоқда, чунки шу корхона мансуб бўлган тиссен концернининг эгалари заводни Германия Федератив Республикасига кўчириш ниятидадирлар.

Немис касаба союзлари Ғарбий Берлин бирлашмасининг хабар беришича, нейкельн районидаги энг йирик корхона бўлган сим ва электр кабеллари ишлаб чиқарадиган завод ҳам Ғарбий Германияга кўчирилади. Завод ишчиларидан бир группасига ишдан бўшатилиш тўғрисидаги қоғоз топширилди.

Шаҳардаги машинасозлик корхоналарида ишлаб чиқаришнинг концентрация қилиниши натижасида машинасоз ишчилардан 4 минг кишининг ҳам ишсиз қолиш хавфи туғилди.

ЧИЛИ

Чилидаги энг йирик «эль-альгарробо» темир конининг шахтерлари умумий забастовка ўтказмоқдалар, Пренса Латина агентлиги мухбирининг Сантьягодан хабар беришича, забастовка қатнашчилари иш ҳақининг оширилишини талаб қилмоқдалар.

Аконкагуа ва вальпараисо вилоятларида ҳам деҳқонлардан икки минг киши иш ташламоқда. Улар бир қанча иқтисодий талабларни ўртага қўйганлар.

Меҳнат министрлигининг маълумотларига кўра, ҳозирги вақтда мамлакатда саноатнинг турли тармоқларида ишловчи меҳнаткашлардан тўрт минг киши иш ташламоқда.

ҲИНДИСТОН

Ассом штатида (шарқи-шимолий Ҳиндистон) озиқ-овқат масаласининг ёмонлашиб қолганлигига қарши норозилик юзасидан бутун штатда 12 соатлик хартал (умумий забастовка) бўлиб ўтди. Олинаётган хабарларга қараганда, штатдаги шаҳарларда саноат корхоналари, банклар, ўқув юртлари, магазинлар ёпилган, транспорт ҳаракати тўхтаб қолган. Хартал биргаликда ҳаракат қилиш кенгашининг даъвати билан ўтказилди. Бу кенгаш составига сўл партияларнинг вакиллари киради. (ТАСС).

РУМИН ХАЛҚИНИНГ МИЛЛИЙ БАЙРАМИ

БУХАРЕСТ. Сиз ушбу суратда Руминиянинг полиграфия комбинати «Скинтейи уйи»ни кўриб турибсиз.

А. Стужин фотоси, ТАСС фотохроникаси.

23 август румин халқининг тарихига олтин ҳарфлар билан ёзилган. 1944 йилнинг шу куни Румыния Коммунистик партияси раҳбарлигида қуролли қўзғолон кўтарилиб, ҳарбий фашистик диктатура ағдариб ташланади. Халқ ўз тақдирини ўз қўлига олиб, эксплуататор синфларни ҳокимиятдан маҳрум этди ва янги эркин ҳаёт қуриш йўлига қадам қўйди. Шундан бери бу кунни румин халқи ҳар йили катта байрам сифатида ўтказади. Бу қувончли кунни румин халқи билан биргаликда қардош социалистик мамлакатларнинг меҳнаткашлари ҳам тантанали нишонлайдилар.

Руминия илгари иқтисодий жиҳатдан қолоқ, саноати заиф, аграр мамлакат эди.

Ўтган 22 йил ичида румин халқи ҳаётида жуда катта сифат ўзгаришлари бўлди. Ишлаб чиқариш кучлари социалистик асосда тез суръатлар билан ривожлантирилди. Ишчилар синфи деҳқонлар оммаси билан иттифоқ бўлиб, мамлакатда социалистик ишлаб чиқариш муносабатларини тўлиқ ва узил-кесил ғалабасига эришди. Натижада, Руминия саноати ўсган, қишлоқ хўжалиги ва маданияти ривожланган қудратли мамлакатга айланди.

Халқ ҳокимияти йилларида румин халқи беш йиллик планларни муваффақиятли бажариб, мамлакатда социализмнинг тўлиқ ғалаба қилишига эришди. Мамлакат социалистик асосда индустрлаштирилди. Ҳозирги вақтда Руминияда саноат маҳсулоти ишлаб чиқаришнинг умумий ҳажми 1938 йилдагига нисбатан 10 баравар кўп бўлиб, унинг ўртача ўсиш суръати сўнгги 15 йил мобайнида 13,3 процентни ташкил этди. Моддий ишлаб чиқаришда саноатнинг салмоғи ортиб бормоқда. Ҳозирги кунда жами ижтимоий маҳсулотнинг каттагина қисмини ва миллий даромаднинг 50 процентдан кўпроғини саноат етказиб бермоқда. Саноатнинг муҳим тармоқлари, айниқса ишлаб чиқариш воситалари ишлаб чиқарувчи тармоқлар—электроэнергия, қора металлургия, машинасозлик, химия саноатларининг маҳсулотлари тезлик билан ўсмоқда.

Машинасозлик саноати яхши юксалаётир. 1965 йилда бу соҳа маҳсулотининг ҳажми 1950 йилга нисбатан 12,9 баравар кўпайди. Руминияда урушдан олдинги даврда машинасозлик саноати деярлик йўқ эди. Ҳозирги вақтда машинасозликни ўстириш жиҳатидан у юқори даражада ривожланган социалистик мамлакатларга яқинлашмоқда.

Химия саноати — Руминия саноатининг энг ёш тармоқларидан бўлишига қарамай жуда катта қадамлар билан ўсмоқда. Химия саноатининг маҳсулоти ўтган йили 1950 йилга нисбатан 20 мартабага яқин кўпайди. Жуда кўплаб синтетик каучуклар, пластмассалар, синтетик толалар, плёнкалар ва бошқа маҳсулотлар ишлаб чиқарилмоқда. Мамлакатда енгил саноат, озиқ-овқат саноати маҳсулотлари ҳам тез суръатлар билан кўпаймоқда.

Руминия қишлоқ хўжалиги социалистик асосда қайта қурилди. 1962 йилга келиб қишлоқ хўжалигини коллективлаштириш тугалланди. Ана шундан буён ўтган давр ичида, кооперативларнинг жамоат хўжалиги бойлиги 36 процент кўпайди, пул даромадлари эса, 37 процентга ортди. Қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш, электрлаштириш, химиялаштириш соҳасида улкан ишлар амалга оширилмоқда. 1965 йилда Руминия далаларида 82 минг трактор, 66 минг сеялка, 38 минг комбайн ва бир неча минглаб юк машиналари ишлаб турди. Ўтган йили Руминияда 12,6 миллион тонна дон етказилди, бу мамлакат тарихида олинган биринчи рекорд ҳосил эди.

Халқ хўжалигини планли ривожлантириш натижасида миллий даромад йилдан-йилга тез ўсмоқда. Миллий даромаднинг тезлик билан ўсиши натижасида партия ва давлат халқ оммасининг моддий фаровонлигини яхшилаш ва маданий даражасини кўтариш соҳасида жуда катта тадбирларни амалга оширдилар. 1965 йилда реал иш ҳақлари 1959 йилга нисбатан 35 процентга кўпайди. Деҳқонларнинг даромадлари ҳам ортди. Ўтган йили социалистик савдо тармоқлари орқали 1959 йилга нисбатан икки баравар кўп товар сотилди. Сўнгги олти йил давомида давлат социал-маданий эҳтиёжлар учун 108 миллиард лейдан ортиқ маблағ сарфлади. Шу давр ичида давлат маблағи билан 270 минг квартира, қишлоқда эса аҳолининг ўз даромади ҳисобига 490 мингга яқин уй-жой қурилиб, фойдаланишга топширилди.

Коммунистик партия раҳбарлигида мамлакатда маданий революция кенг қулоч ёймоқда. Мактаб, фан, адабиёт, санъат ва медицина хизматидан меҳнаткаш оммани баҳраманд қилиш учун ҳамма имкониятлар яратилган. Ўтган йили Руминия мактаби ривожланишининг янги даври бошланди, мамлакатда саккиз йиллик умумий таълимга ўтиш тугалланди. Ҳозирги кунда ўрта мактаб ва билим юртларида таълим олаётган ёшлар урушдан олдингига нисбатан 12 баравар кўпдир.

1965 йил июль ойида Руминия ҳаётида ва унинг партияси тарихида катта воқеа бўлган Руминия Коммунистик партиясининг IX съезди бўлиб ўтди. Съезд халқ хўжалигини ривожлантиришнинг янги беш йиллик планини қабул қилди. Янги беш йилликда мамлакат экономикаси ва маданияти янада барқ уриб ривожланади. Беш йил мобайнида саноатнинг ўртача ўсиш суръати 10,5 процентни ташкил этади. Бу эса 1970 йил охирига келиб Руминия саноати 24 йил ичида 1938 йилда бутун бир йил мобайнида ишлаб чиқарилган жами саноат маҳсулотини ва миллий даромаднинг 60 процентини берадиган бўлади, демакдир. Қишлоқ хўжалик маҳсулотлари ишлаб чиқариш эса беш йилликда 1,2 баравар кўпаяди.

Руминия Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши аъзоси бўлиб, халқаро социалистик меҳнат тақсимотида муносиб ўринни тутади. У Варшава Шартномасининг актив қатнашчисидир.

Руминия ташқи сиёсатда социалистик мамлакатлар билан дўстлик, ўзаро ёрдам, ҳамкорлик, социал тузумлари турлича бўлган мамлакатлар билан тинч-тотув яшаш сиёсатини ўтказиб, Европада ва бутун дунёда тинчлик ўрнатиш учун изчиллик билан курашиб келмоқда. Румин халқи Америка империализмининг Вьетнамдаги қонли урушларини қоралаб, қаҳрамон Вьетнам халқи билан ҳамкорлигини билдирмоқда, унга зарур бўлган ёрдамни беришга тайёр эканлигини айтмоқда.

Румин ишчилари, деҳқонлари, интеллигенцияси ва барча меҳнаткашлари Коммунистик партия байроғи остида бирлашиб, ўз Ватанини янада қудратли, бой ва маданиятли мамлакатга айлантириш борасида янги-янги ғалабаларга эришиш учун курашмоқдалар. Бу курашда совет кишилари уларга катта муваффақиятлар тилайдилар.

Ю. ЙЎЛДОШЕВ.

ВЬЕТНАМЛИК ВАТАНПАРВАРЛАР БИЛАН БИРДАМЛИК

Ўзбекистон Ёзувчилар союзи правлениесининг президиуми республикадаги кўпгина адибларнинг ҳохиш-истакларини эътиборга олиб, курашаётган Вьетнам халқи билан бирдамлик комитетини тузди. Комитетнинг вазифаси — Вьетнамлик ватанпарварларни Америкалик интервенциячилар ва уларнинг малайларига қарши олиб бораётган курашига бутун чоралар билан ёрдам беришдан иборатдир. Асқад Мухтор бошчилик қилаётган комитет составига республиканинг таниқли адиблари кирди.

Комитетнинг дастлабки иши — вьетнамлик ватанпарварларнинг қаҳрамонлиги ва мардлигини тараннум этувчи ўзбек шоирлари асарларининг тўпламини тайёрлашдир. Вьетнам ёзувчиларининг энг яхши асарларини ўзбек тилига таржима қилиш соҳасидаги ишларни кучайтириш, Вьетнам халқининг озодлик ва миллий мустақиллик учун олиб бораётган қаҳрамонлик курашига бағишланган адабий кечаларни тез-тез ўтказиб туриш зарур деб топилди. (ЎзТАГ).

БАНГИ — Марказий Африка республикасининг пойтахти. Бу сўнгги йилларда бунёдга келган янги районидир. Франциянинг бу собиқ мустамлакаси мустақил деб эълон қилингач, шаҳарда катта маъмурий ва уй-жой қурилиши авж олиб кетди.

ЦАР — ТАСС.

ФУТБОЛ

ЯНА МАҒЛУБИЯТ

Биринчи давранинг 18 матчида мағлубият нималигини билмаган пахтакорчилар мана иккинчи давранинг иккинчи ўйинида ҳам майдондан бошларини эгиб чиқиб кетдилар. Бу сафар Олмаотанинг «Қайрат» командасига 0:1 ҳисобида ютқаздилар. Эски рақиблар, нинг кураши қандай ўтди? Ўйин бошидан зерикарли бўлди. Биринчи бўлимнинг ярмигача ҳар иккала команда ҳужумчилари дарвозабонларни бирор марта ҳам таҳликага сололмадилар. Фақат 22-минутдагина Г. Красницкий Лисицинни ўйинга аралашишига мажбур этди. Орадан бир неча минут ўтгач Э. Абдураимовнинг ўттиз метрлар чамасидан тепган кучли тўпини Лисицин ушлаб қололмай қайтариб юборишга мажбур бўлди. Ибрагимов эса кечикиб қолди. Айниқса 32-минутда Г. Красницкий қулай имкониятни бой берди. У рақиб дарвозабони билан якка-ма-якка қолиб тўп киритолмади. Кучли зарби дарвоза тўсинига тегиб қайтди.

«Пахтакор» 38-минутда ўйинни марказдан (тўпни меҳмонлар капитани Фалин киритди) бошлагандан кейингина бироз активлашди. Иккинчи бўлимда эса актив ҳужумга ўтди. Бироқ тажрибали Степанов бошлиқ олмаоталиклар беҳато ўйнашди. Сўнгги минутларда ўнг ва чап қанотдан Г. Красницкий ва Э. Абдураимовларнинг моҳирлик билан бурчакдан узатган тўпларини ҳам қозоқ футболчилари усталик билан қайтардилар.

«Пахтакор» навбатдаги ўйинни Одессада «Черноморец» билан ўтказади. СССР Кубоги учун бўладиган бу ним чорак матчда ғалаба қилган команда чорак финалда Свердловскнинг «Уралмаш» командаси билан учрашади.

Иккинчи давранинг иккинчи туридаги бошқа учрашувлар қуйидаги натижаларни берди: «Динамо» (Москва) — «Спартак» (Москва) — 4:0, «Черноморец» — «Нефтяник» — 1:0, «Торпедо» (Кутаиси) — СКА (Одесса) — 0:0.

Киев динамочилари ҳамон турнир жадвалини бошқариб боришяпти. «Пахтакор» 25 очко билан бешинчи ўринда бормоқда.

Ш. УМУРЗОҚОВ.

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

23 АВГУСТДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида: 18.00 — Телевизион янгиликлар, 18.20 — Москва хотиралари (болалар учун), 19.00 — Чўлқуварлар (ҳужжатли фильм), 19.50 — Концерт, 20.30 — Эртаги кун программаси.

Рус тилида: 20.35 — Телевизион янгиликлар, 20.50 — Тошкент қурилмоқда (Белоруссия қурувчилари учун эшиттириш ва концерт), 21.40 — Хотинлар (бадиий фильм).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 18.10 — Ўқувчи, граждан мудофаасига тайёр бўл! (ҳужжатли фильм), 18.35 — Тошкент янгиликлари, 18.45 — Олой норликларида (ҳужжатли фильм), 19.05 — Катталарга болалар ҳақида, 19.30 — Иш кунига саёҳат (телевизион фильм).

Ўзбек тилида: 20.35 — Руминия Социалистик Республикаси, 20.55 — Замондош (телеочерк), 21.15 — Тошкент янгиликлари, 21.25 — Абадий музикалар ўлкасида (ҳужжатли фильм).

ТЕАТР

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 24/VIII да Равшан ва Зулҳумор.

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА

Паспортсиз одам — «ЎЗБЕКИСТОН», НАВОИЙ номли, «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун).

Жазда фақат қизлар — САНЪАТ САРОЙИ (кундуз ва кечқурун).

Тушки жазирама — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кеч соат 9-45 минутда).

Хўроз — НАВОИЙ номли (кеч соат 10 да).

Оқ ҳабаш бўлсайдим — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

ЁЗГИ БИНОДА

(Кеч соат 8-45 минут ва 10 яримда)

Паспортсиз одам — НАВОИЙ номли, КАФАНОВ номли (кеч 10 яримда).

Жазда фақат қизлар — «ВАТАН», «ФЕСТИВАЛЬ» (кеч соат 10 яримда).

Кларнетлар садоси — «ВАТАН» (кеч соат 8-45 минутда).

Медалнинг орқа томони — ПУШКИН номли.

«Тициан» операцияси — «УДАРНИК».

Тушки жазирама — КАФАНОВ номли (кеч соат 8-45 минутда).

Элчилар фитнаси — 9 МАЙ номли.

Оқ ҳабаш бўлсайдим — «ФЕСТИВАЛЬ» (кеч соат 8-45 минутда).

ТАШКИЛОТЛАР ДИҚҚАТИГА!
«УЗГОСКАРАНТИН»нинг
ФУМИГАЦИЯ ОТРЯДИ
бино, склад ва омборларни,
шунингдек
озиқ-овқат товарларини
ЗАРАРКУНАНДАЛАРДАН
ТОЗАЛАЙДИ
Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Заводская кўчаси, 69-уй. Телефон 5-11-85.

«ТАШКЕНТДОРСТРОЙ» ТРЕСТИГА
ЛЕНИН ОШХОНАЛАР ТРЕСТИНИНГ САВДО-ТАЙЁРЛАШ БАЗАСИГА
старший бухгалтер ўринбосари ва бухгалтерлар
КЕРАК
Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, 1-Кафанов тупик, 5-уй.

ТОШКЕНТ МЕДИЦИНА ИНСТИТУТИГА
бош бухгалтер, бухгалтерлар, русча машинистка ва иш юритувчи
КЕРАК
Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Карл Маркс кўчаси, 103-уй.

ВОРОВСКИЙ НОМЛИ 1-ТОШКЕНТ МЕЛЬКОМБИНАТИГА
магнитчилар, вибойшчиклар, уборщицалар, юкчилар, юк туширувчилар, слесарлар, сцепщиклар, аккумулятор погрузчигини ҳайдовчилар, штабель-форма машиналарининг машинистлари
КЕРАК
Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Воровский кўчаси, 37-уй, кадрлар бўлими (8, 16, 21, 48-автобусда борилади). Телефон 6-24-15.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри.

Р. 13823.
ИНДЕКС 64969.
Р. 13823.